

T.C.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNİ TERCİH ETMELERİNDE ETKİLİ OLAN
FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Hüseyin ÜZÜM
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

DANIŞMAN
Doç. Dr. Fikret ALINCAK

GAZİANTEP
2019

T.C.

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

**BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNİ TERCİH ETMELERİNDE ETKİLİ OLAN
FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ**

Hüseyin ÜZÜM
YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

DANIŞMAN
Doç. Dr. Fikret ALINCAK

GAZİANTEP

2019

T.C.
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE ÖĞRETMENLİK
MESLEĞİNİ TERCİH ETMELERİNDE ETKİLİ OLAN
FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hüseyin ÜZÜM

Tez Savunma Tarihi: 08.03.2019
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Onayı

Prof. Dr. Mehmet TARAKÇIOĞLU
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

Bu çalışmanın bir “Yüksek Lisans” derecesi için uygun ve yeterli bir çalışma olduğunu onaylıyorum.

Prof. Dr. Mürsel BİÇER
Anabilim Dalı Başkanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir “Yüksek Lisans” tezi olarak kabul edilmiştir.

Doç.Dr. Fikret ALINCAK
Tez Danışmanı

Bu tez tarafımda okunmuş, kapsamı ve niteliği açısından bir “Yüksek Lisans” tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Jürisi
Doç. Dr. Uğur ABAKAY

Doç.Dr. Fikret ALINCAK

Dr.Öğr.Üye.Hüseyin EROĞLU

İmza
.....
.....
.....

BEYAN

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “Beden Eğitimi Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Etkili Olan Faktörlerin Değerlendirilmesi” adlı çalışmanın kendi çalışmam olduğunu, tezin planlanmasından yazımına kadar bütün aşamalarda etik dışı davranışımın olmadığını, bu tezdeki bütün bilgileri akademik ve etik kurallar içinde elde ettiğimi, bu tez çalışmasıyla elde edilmeyen bütün bilgi ve yorumlara kaynak gösterdiğimi ve bu kaynakları da kaynaklar listesine aldığımı, yine bu tezin çalışılması ve yazımı sırasında patent ve telif haklarını ihlal edici bir davranışımın olmadığı beyan ederim.08.03.2019

Hüseyin ÜZÜM

TEŞEKKÜR

Araştırmanın tüm aşamalarında, planlanmasında ve uygulanmasında bilgi ve tecrübeleriyle bana her türlü desteği sağlayan, katkılarını hiçbir zaman esirgemeyen, sabırla yol gösteren ve beni yönlendiren ve sürekli destek olan değerli tez danışmanım, Doç. Dr. Fikret ALINCAK'a şükranlarımı sunarım. Gerek günlük hayatta gerekse tez çalışmam sürecinde engin bilgi ve tecrübelerinden yararlandığım, değerli hocam Doç. Dr. Uğur ABAKAY'a içten teşekkürlerimi sunarım. Yüksek lisans eğitimim süresince hep desteklerini gördüğüm kıymetli hocalarım; Doç. Dr. Mustafa ÖZDAL ve Dr. Öğr. Üye. Fırat AKCAN'a teşekkürü bir borç bilirim. Doğduğum günden bugüne kadar maddi ve manevi desteklerini hep yanımda hissettiğim sevgili Aileme, akademik çalışmalarım sürecinde özveride bulunan canım eşime ve biricik kızım Ayşe Melin ÜZÜM'e minnettarım.

İÇİNDEKİLER

TEŞEKKÜR	i
İÇİNDEKİLER	ii
TABLolar LİSTESİ	iv
ÖZET	5
ABSTRACT.....	7
1.GİRİŞ VE AMAÇ	9
2.GENEL BİLGİLER.....	11
2.1. Öğretmenlik Mesleği.....	11
2.1.1. Öğretmenlik Mesleğinin Tanımları.....	13
2.1.2. Öğretmenlik Mesleğinin Özellikleri	15
2.1.3. Öğretmenlik Mesleğinin Önemi	17
2.2. Beden Eğitimi.....	19
2.2.1. Beden Eğitimi Öğretmeni.....	21
2.2.1.1. Beden Eğitimi Öğretmenin Görevleri	22
2.2.1.2. Tutumların Özellikleri	25
2.2.1.3 Mesleki Gelişim Kuramları	31
2.2.1.4 Yurt İçinde ve Yurt Dışında İlgili Yapılan Çalışmalar	34
3. GEREÇ ve YÖNTEM	37
3.1. Araştırmanın Yöntemi.....	37
3.2. Araştırma Modeli	37
3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklem Grubu.....	37
3.4. Veri Toplama Araçları	38
3.4.1. Kişisel Bilgi Formu	39
3.4.2. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği	39
3.4.3. Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenlerine İlişkin Tutum Ölçeği	39
3.5. Verilerin Analizi.....	39
5. TARTIŞMA ve SONUÇ	45
6. KAYNAKLAR	51

EKLER	66
ÖZGEÇMİŞ	68

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1. Araştırma grubuna ait kişisel özellikler.....	43
Tablo 4.1. Araştırma grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ile öğretmenlik mesleğini tercih etmelerine yönelik tanımlayıcı istatistikler	46
Tablo 4.2. Çalışma grubunun ölçeklerden kazandıkları verilerin puanlarının cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırması.....	46
Tablo 4.3. Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların yaş değişkeni açısından karşılaştırması.....	47
Tablo 4.4. Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların sınıf değişkeni açısından karşılaştırması	47
Tablo 4.5. Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların lise türü değişkeni açısından karşılaştırması	48
Tablo 4.6. Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların gelir durumu değişkeni açısından karşılaştırması.....	48
Tablo 4.7. Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların not ortalaması değişkeni açısından karşılaştırması 1.....	49
Tablo 4.8. Erkek ve kadın öğretmen adaylarının ölçeklerden elde ettikleri puanların korelasyonu	49

ÖZET

BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUMLARI İLE ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNİ TERCİH ETMELERİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Hüseyin ÜZÜM

Yüksek Lisans Tezi, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Fikret ALINCAK,
Mart 2019, 68 Sayfa

Günümüzde öğretmenlerin eğitim ve öğretimde hiç şüphesiz büyük katkıları bulunmaktadır. Eğitim sürecinin etkili ve verimli olması kaliteli bir eğitimin verilmesi ile mümkündür. Çoğu meslekte olduğu gibi öğretmenlikte de mesleğe yönelik tutumlar, verimliliğin en önemli etkenlerinden birisidir. Bir toplumun geleceğini doğrudan belirleyen eğitim sisteminin en önemli ayağını oluşturan öğretmenlerin, kendi mesleklerine yönelik tutumlar eğitim sürecinin kalitesini etkileyen önemli etkenlerdendir. Öğretmenlerin kendi mesleklerine yönelik tutumlarının ve bu mesleği tercih etmelerine etken olan faktörlerin, sınıf içi etkinlikleri doğrudan etkilediği bilinmekle birlikte öğretmen, öğrenci, idare, hizmetli gibi unsurlardan oluşan okul sisteminin uyumunu da etkilemektedir.

Bu araştırmanın amacı, beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörler arasındaki ilişkinin değerlendirilmesidir. Araştırmada çalışma grubu olarak 410 (275 erkek, 135 kadın) beden eğitimi öğretmen adayları gönüllülük esasına dayalı olarak, rastgele yöntemle çalışmamıza dahil olmuştur. Araştırma verilerinin analizinde SPSS 22.0 programından yararlanılarak istatistiksel analizler yapılmıştır. İstatistiki yöntem olarak yüzde frekans değerleri, betimsel istatistik, Independent samples t testi ve OneWayAnova analizleri kullanılmıştır. 0.05 düzeyinde anlamlılık ölçütü alınmıştır.

Sonuç olarak; araştırmada, beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri orta düzeyde bulunurken, öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının yüksek olduğu saptanmıştır. Kadınların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu, 4.sınıfların 1. ve 2.sınıflardan daha olumlu tutuma sahip oldukları, açık öğretim lisesi mezunlarının daha yüksek tutuma sahip oldukları ve gelir durumu orta ve iyi

olanların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha iyi olduğu neticesine varılmıştır. Kadın ve erkek öğretmen adaylarının bu mesleğe yönelik tutumlarının arttığı durumlarda tercih etme nedenlerinde bir düşüş olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Beden Eğitimi, Öğretmen adayı, Öğretmenlik Mesleği, Tutum.

ABSTRACT

EVALUATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE ATTITUDES OF PHYSICAL EDUCATION TEACHER CANDIDATES TOWARDS THE TEACHING PROFESSION AND THE FACTORS THAT ARE EFFECTIVE IN THEIR CHOICE OF TEACHING PROFESSION

Hüseyin ÜZÜM

Master Thesis, Department of Physical Education and Sports
Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Fikret ALINCAK
March 2019 – 68 Pages

Today, teachers have undoubtedly contributed greatly to education. The effective and efficient education process is possible by providing a quality education. As in most professions, attitudes towards teaching are one of the most important factors of productivity. Although it is known that teachers' attitudes towards teaching profession and factors influencing their preference for teaching profession directly affect classroom activities, they also affect the adaptation of the school system consisting of elements such as teacher, student, administration, servant.

The aim of this study is to evaluate the relationship between the attitudes of physical education teacher candidates towards the teaching profession and the factors that are effective in their choice of teaching profession. In the study, 410 (275 male, 135 female) physical education teachers candidates were included in our study randomly on a voluntary basis. Statistical analysis was performed by using SPSS 22.0 package program. Percent frequency values, descriptive statistics, independent samples t test and One Way Anova analyzes were used as statistical methods. A significance level of 0.05 was considered.

As a result; In the research, physical education teacher candidates preferred to prefer the profession of teaching the medium level, while the attitudes towards teaching profession were determined to be high. It was concluded that the attitudes of the women towards the teaching profession were more positive, that the 4th grade students had more positive attitudes than the 1st and 2nd grades, that the open education high school graduates had higher attitudes and that the attitudes towards the teaching profession were better. It has

been determined that there is a decrease in the reasons of preference of female and male pre-service teachers when the attitudes towards teaching profession are increased.

Keywords: Physical Education, Teacher Candidate, Teaching Profession, Attitude.

1.GİRİŞ VE AMAÇ

Toplumların gelişebilmesi için, bünyesinde barındırdığı bireylerin toplumun amaçları doğrultusunda yetiştirilmesi gerekir ve zorunluluk olarak değerlendirilebilir. Bu durum üyeleri içinde yer aldıkları topluma uydurma, moral ve motivasyonlarını yüksek düzeyde tutma, güdüleme, kişiliklerini geliştirme, mesleki yeterliklerini yükseltme ve ilerleme gibi çabaların zorunluluk kıldığı bilgi, beceri ve alışkanlıkların kazandırılmasını içine alır. Dolayısıyla her toplum kendi gereksinmelerini karşılayacak bir eğitim sistemini ortaya koyar. Bu nedenle eğitimin amaçları zamana, mekâna mevcut toplumlara göre farklılık gösterip ülkelerin yönetim ve eğitim felsefelerine de yansır.

Eğitim kurumlarındaki eğitim sürecini planlayan, uygulayan ve değerlendiren öğretici ve eğitmen, eğitim sisteminin en temel unsurudur. Öğretim ortamında, hedef ve amaçları belirleme ve bu düzeyde uygun olan davranışları saptama, bunların yer alacağı ortamı düzenleyen değerlendiren ve bu yükümlülüğü taşıyan eğitmenin özelliği, hizmet öncesinde kazandığı öğretim yeteneğine bağlıdır. Bu yeteneklerin kazanılmasında işin teorik boyutu, temeli oluştururken uygulama boyutu ise işe yararlılığı anlamlı kılmaktadır (1). Eğitim mevcut bilgi-birikim, beceri ve deneyimin yeni nesillere aktarılmasını, bireylerin zihinsel gelişimini sağlamayı, kültürel mirasın genç kuşaklara aktarılmasını, eleştirel ve bağımsız düşünen bireylerin; etkin, katılımcı yurttaşların; nitelikli insan gücünün yetiştirilmesini amaçlar (2). Eğitim, bireyleri içinde bulunduğu toplumun ve buna bağlı olduğu uygar dünyanın ahenkli bir bireyi olarak çağın gerektirdiği bilgi ve becerilerle donatmayı hedefler (3). Genellikle eğitimin hedefleri bireyin kendini tanıması kendi yeteneklerinin farkına varması başarabileceği potansiyeli ortaya çıkarması kısacası kendini gerçekleştirme, insani ilişkileri, iktisadi yarar ve toplumsal sorumluluklar olmak üzere dört grupta toplanır (4).

Nitelikli öğretmenlerin uyguladığı kaliteli öğretimin öğrenci başarısına pozitif etkilerinin olduğu fikriyle, hem öğretmenlerin yetişme modellerine hem de öğretim süreçleriyle ilgili birçok düzenleme ve yenilik durumları son dönemlerde düzenli bir şekilde kendisini göstermiştir (5). Eğitimde öğretmenin bireysel özellikleri ve kişisel nitelikleri önem teşkil eder. Bu durum tek başına bir anlam ifade etmez ancak bu nitelikler mesleki kalite ile

Birlikte olunca daha etkili olmaktadır. Eğitimcinin esasi vazifesi olan öğretmeyi yapabilmesi oldukça önemlidir. Dolayısıyla öğretmende bulunması gereken meslek bilgileri ve mesleğiyle ilgili tutumları ile beraber farklı konu ve branşlarda da bilgi birime ihtiyaçları olmakta, yani öğretmenlerin ‘Her şeyin Bir şeyini, Bir şeyin ise Her şeyini’ bilmeleri gerekmektedir. Bu durum öğretmen adaylarının evrensel dünya felsefesine ve genel kültüre sahip olmalarını gerekli kılar. Öğretmenden beklenen sadece kendi alanlarında uzman olmaları değil, olguları olayları ve dünyayı alakadar eden problemleri görmesi ve bunlara çözüm üretmesi ve İçinde bulundukları mevcut toplumları bu hususlarda olumlu yönlendirebilmesi gerekmektedir (6). Bu sebeple öğretmenlik mesleği, eğitim sektörüyle de bağlantısı bulunan siyasal, sosyal, toplumsal, bilimsel ve teknolojik durumlarına sahip olan, mesleğinde gereken bilgisini esas ilke edinen mesleki alandır (7).

Meslek, bireyin hayatı süresince mutluluk, doyum, özgürlük, kendini gerçekleştirme gibi ihtiyaçların karşılanması ve bireyde belirli bir hayat felsefesi oluşturmada önemli bir etmendir. Bu sebeple kişi kendi sınırlarını asar ve globalleşip evrenselleşebilir. Kişinin kendi karakter ve kişiliğine ters düşen bir alana yönelmesi, onun gelişimini engellemekle beraber kişiye psikolojik rahatsızlığa ve tatminsizliğe sebep olabilir (8).

Öğretmenlik, diğer mesleklere göre farklılık gösterip kendine has nitelikleri olan bir meslektir, Bu hususta hata yapıldığında yapılan hatanın telafisinin güç olduğu bir meslektir. Bu Meslekteki bireyler toplumlarda örnek teşkil eden insanlardır. Bu yüzden bu meslekte görev alacak bireylerin seçimi özel bir önemi gerektirir. Her birey öğretmen olmak için gereken özelliklere sahip olmayabilir. Öğretmenlik belli kişilik özelliklerine, demokratik ve insani değerlere sahip olmayı gerektirir (9).

Bu bilgiler ışığında çalışmada, beden eğitimi branşındaki öğretmen adaylarının bu mesleğe yönelik tutumlarıyla, mesleğe yönelmelerine etki eden ilişkinin değerlendirilerek, yaş, cinsiyet, öğrenim görülen bölüm, sınıf, mezun olunan lise türü ve gelir düzeyi değişkenleri açısından farklılıkların ortaya konması amaç edinilmiştir.

2.GENEL BİLGİLER

2.1.Öğretmenlik Mesleği

Genel olarak “meslek”, bireylerin eğitim ile kazandıkları hayatlarını idame ettirmek adına devam ettirdikleri düzenli ve kurallı faaliyetler bütünüdür. “Öğretmenlik mesleği” genel olarak çok boyutlu olarak bir meslek olarak kabul görmektedir. Meslek sosyal, toplumsal, teknolojik ve ekonomik yapıya lüzum duyulduğu için ortaya çıkmıştır. Meslek geri kalmış toplumlarda aile içinde devreder, az gelişmiş toplumların içinde usta-çırak ilişkisiyle öğrenilir, gelişmiş toplumlarda ise örgün ve yaygın eğitimle kazanılır; ve gelişmiş toplumlarda belirli sertifika isteyen profesyonel bir çaba özelliği kazanır. Bu örgü öğretmenlik için de aynı şekildedir. Öğretmenlik alanında uzmanlaşmış ve o alan ile ilgili formasyon gerektiren bir meslek olarak tanımlanırken, meslek ise geçim kaynağı için ve hayatı idame ettirmek adına yapılan çalışmadır. Bu açıdan öğretmenlik mesleğinden, öğretmenin gelir kaynağı için aldığı yükseköğretim formasyonunu uygulayarak, eğitim-öğretim faaliyetini sürdürmesi olduğunu söyleyebiliriz (10).

Meslek kimlikle bağlantılıdır ve kimliğin önemli kaynaklarından. Seçilen meslek ile kişisel nitelikler içinde ahenk yok ise önemli sorunların ortaya çıkması söz konusu olabilir (11). Polly ve Jimmy (12), meslek seçimi konusunda yer alan uzmanların, bireyin mesleğini, bir anlık geliş güzel kararlar sonucunda değil, hayatında meydana gelen ve ilerleyen tecrübe ve deneyimleri toplumdaki mevcut durumları siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik örüntüleri ile seçtiğini belirtmektedir (12).

Bireyin meslek seçiminde kendi ilgi, istek ve kişilik özelliklerini göz önünde bulundurması, seçeceği mesleğe yalnızca maddi anlamlar yüklememesi, aksi takdirde karşılaşabileceği pek çok psikolojik ve sosyolojik sorunun en basından önlenmesine olanak tanır. Bordin (13)’ e göre, birey meslek seçerken, kendisiyle ilgili değerlendirmeleri sonucunda aldığı kararlara göre bir mesleğe yönelir ya da o mesleği reddeder.

Super (14)’ a göre ise meslek seçimi bireyin benlik kavramını, bir meslek adı ile ifade etme biçimidir. Bu bağlamda meslek seçimini, bireyin kişiliğinin dışı vurumu ya da kendini ifade etme biçimi olarak açıklamak mümkündür. Meslek; öğretmen, sözcüğünün anlamından yola çıkılarak öğretmenlik mesleği tanımlanabilir. Öğretmen, öğretim hizmeti yapan kişi, meslek ise toplumsal, finansal, bilimsel ve teknolojik açıları bulunan mevcut

ihtiyaca yönelik gelecek kaygısı güden ve bu hususlarda ortaya çıkan toplumda bir iş bölümü ile meydana gelmiş bir durumdur. Bu durum aynı zamanda alanla ilgili özel bir eğitimi de gerektirmektedir. Bundan dolayı öğretmenlik eğitim sektörünün içinde sosyal toplumsal ekonomik ve teknolojik boyutları olan özel uzmanlığı ilke edinen akademik ve mesleki formasyon gerektiren profesyonel bir uğraştır. Öğretmenlik mesleğinin ilgi kapsamı insanın eğitimi olduğu için bu mesleğin ortaya çıkması da insanlık tarihiyle aynı zamandadır (15).

Öğretmenlik bütün devirde, gerekli ve özel meslek dalı kabul edilmiştir. Mesleğin bu gerekliliği ve özel oluşundan dolayı; öğretmenlere her zaman önemli büyük görev sorumluluk ile birlikte mesuliyetler yüklenmiştir. Öğretmenlerden bu önemli ve özel görevleri ve sorumluluğu en iyi, en verimli bir biçimde uygulamaları istenmiş ve beklenmiştir. Öğretmenlik, kendine ait uzman alanı ve ihtisaslık eğitimi isteyen sanat yönü de olan bir iştir. Bu anlayışın sonucudur ki; öğretmenlik alanı, problemleri irdeleyen, bunlara çözüm üretmeye çalışan ürettikleri çözümleri bulundukları toplumlara sanat ahengi ile dayatılmış bir meslek dalıdır (16).

Başaran'a (17), göre öğretmen, talebelerinin davranış ve tutumları üzerinde çalışır, eğitim verdiği öğrencilerin, daha önce saptanmış olan hedeflerini elde etmesine yardımcı olur ve onların olması gereken davranış durumlarına sahip olmasını sağlar. Bu açıklamadan yola çıkacak olursak öğretmenin, öğrencisinin davranışlarının mimarı olduğu düşünülebilir. Öğretmenin görevi öğrencilerine Milli Eğitim'in temel amaçlarına göre planlanmış Atatürk İlke ve İnkılapları doğrultusunda sosyal, kültürel ve ahlaki eğitimler vermektir. İçinde bulundukları toplumlardaki bireyleri geleceğe hazırlayarak yaşantı yoluyla davranışlarında değişimler meydana getirmektir. Öğretmen bu görevi için öğrencilerini bütün yönleriyle tanır, eğitim hedeflerini belirler, öğrencilerine öğrenim deneyimlerini kazandırır, öğrencileri için öğrenmeye uygun ortam ve elverişli bir platform oluşturur, öğrenim yaşantılarını gerçekleştirir, öğrencilerinin öğrenmelerini ölçer ve değerlendirir. Öğretmen, bireye davranış oluşturma veya davranış kazandırma alanında olan bir uzmandır. Öğretmenin, öğrencilerinin içinde bulunduğu ortamın öğrenmeyi kolaylaştıracak ve etkili olacak biçimde süslemesi ve zengin kaynaklarla donatması ve planlanması gerekir. Bu konuda en önemli unsur öğretmendir. Öğretmen bu hususta öğretme ve öğrenme süreçlerine ilişkin olarak ağır kazanılacak bir davranış sistemini hareketlendirme veya hiç

oluşmayacak davranış sisteminin oluşmasını olanaklaştırma gibi önemli bir işlevi yerine getirmektedir (18).

Meslek olarak öğretmenlik; eğitim, öğretim kademesinde devletin yönetim vazifesini yapan önemli ve özel bir meslektir. Öğretmenler görev ve sorumluluklarını Türk milli eğitiminin temel amaç ve hedeflerine göre yapmak ile sorumludurlar. Genel anlamda bu mesleğe hazırlık yaparken; pedagojik formasyon, alan bilgisi ve genel kültür ile hazırlanılır. Öğretmenler bu beceri ve yeterliklerini kazandıklarında mesleklerini daha iyi bir şekilde yaparlar. (19).

Eğitimin planlı ve düzenli bir durum haline gelmesiyle öğretmenlik meslek olmuştur. Öğretmenlik mesleği devlet memurları kanununun eğitim öğretim hizmetlerine giren meslek alanıdır (20). Öğretmenlik mesleği bilgi ve beceri isteyen alanın da uzmanlık gerektiren bir meslek olduğu için bu uzmanlığın örgün eğitim ile sağlanacağı önemli bir husustur. Bütün mesleklerde olduğu gibi öğretmenlik mesleğinin de kendine has mesleki kültürü bulunmaktadır, Örnek vermek gerekirse; öğretmenlerin kendilerine has giyim kuşam biçimi, belirli mekânlarda bir araya gelme gibi özellikleri bu hususlar da iyi bir örnek sayılabilir. Her meslek alanında olduğu gibi öğretmenlik mesleğinde de denetim bulunmaktadır. Hatta bu denetimin başka birçok meslekten daha yoğun olduğu söylenebilir. Öğretmenliğin kendisine ilişkin bir meslek ahlakı da bulunmaktadır, örneğin öğretmen her öğrenciye adil ve eşit davranmalı, gerektiğinde öğrenciye bir şekilde zamanında başlayıp zamanında bitirmelidir (21).

2.1.1.Öğretmenlik Mesleğinin Tanımları

Bir etkinlik ve faaliyetin meslek olarak kabul görülebilmesi için belirli bir standardının olması gerekir. Ayrıca bu faaliyet ve etkinliği yürütenlerin ise yetiştirilmesi ve bu sürecin esaslarının olması önemlidir. Öğretmenlik mesleği devletin gözetimi ve denetiminde olduğundan bu mesleğin alan ve faaliyetlerini belirleyecek olanda devletin kendisi olmalıdır. Bu mesleğin çalışma şartlarının belirlenmesi öğretmenlerin ekonomik istihdamlarının sağlanması özlük haklarının korunması da devletin görevi olmalıdır. Devlet Bütün meslek alanlarından sorumlu olduğu gibi öğretmenlik mesleğinden de sorumludur. Bu mesleği icra eden öğretmenlere; yönetmelik mevzuat ve kurallar çerçevesinde müdahale etme hakkına devlet sahiptir. Ancak bu görevleri yaparken öğretmenlere gereğinden fazla

müdahalede bulunmak öğretmenlik mesleğini doğrudan, devlete bağlı olan duruma gelmesini sağlayacaktır (22).

Cüceloğlu ve Erdoğan (23), eğitim sistemi içerisinde öğretmeni; eğitimin temel taşı ve etkili yapısı olarak tanımlamaktadır. Özellikle son dönemlerde öğretmenliğin obje gibi görünmesi ve sadece görüntüden ibaret sayılması bu mesleğin toplum nazarında konumunu ve değerini sarsmıştır. Ancak buna karşın bilinmesi gereken en önemli husus ise Öğretmenin eğitimin öznesi olduğu gerçeğidir. Çünkü eğitimin yegâne sanatkarı öğretmendir. En yaygın olan öğretmen tanımı şöyledir; “resmi veya özel bir eğitim kurumunda çocukların veya gençlerin öğrenme yaşantılarına rehberlik etmek veya yön vermekle görevlendirilmiş ve bu amaçla yetiştirilmiş kimse” biçimindedir. Eğitim ortamında öğrencilerle birlikte eğitimin temel direği olan öğretmen; etkili ve verimli öğrenme ortamı oluşturan ve öğrenciler öncülük eden ayrıca velilere rehberlik yapan yeterli genel kültüre sahip olan ve kendi alanında uzman olan kişidir (24).

Öğretmen bir milletin maddi ve maneviyatına şekil veren, insanları işleyen kişidir. Öğretmen sanatçıdır, toplum ise öğretmenin elinden çıkan eser. Değirmencioğlu ve Küçükahmet (25), öğretmenin, eğitim-öğretim ile ilgili görev ve sorumluluk sahibi olan; eğitim-öğretim ve bununla alakalı bütün bilimlerin, felsefelerin bulgularına uyan kişiler olduğunu söyler. Öğretmenler, değişim ve gelişim adına bilgilerini, fikirlerini ve kişiliklerini saygı-sevgi ve dürüstlük içerisinde serbest bir şekilde etkileşimine imkân veren kişilerdir. Öğretmenler, demokratik tutum ve uygulamaların olmasına, uygulanmasına yardım eden ve insanları bu davranışlara karşı teşvik eden önemli kişilerdir.

Öğretmenlik mesleği, eğitim ve öğretimdeki alan bilgisi ile beraber sosyal, kültürel ve ekonomik alanlar ile bağlantılı, bilim ve teknolojiye dayalı boyutları olan alan bilgisinde özel uzmanlık bilgisi gerektiren ayrıca meslek formasyonu gerektiren profesyonel olarak yapılan meslektir (26, 27). Öğretmen ise; öğretimin uygulayıcısı tasarlayıcısı ve organize edicisi olmakla beraber öğretimin de vazgeçilmezdir. Eğitim kurumlarında veya birimlerinde; bireylerin istenilen öğrenme yaşantılarını elde etmelerine rehberlik eden ve bireylere yön veren kişiye "öğretmen" denilmektedir. Daha nesnel ve net bir ifade ile öğretmen, düzenli ve tertipli bir biçimde eğitim-öğretimi uygulayan bireydir (28).

Öğretmen, öğrenmeye yön veren ve öğrenmeyi imkânlı kılan kişidir. Öğretmenin görevi, elindeki materyal metot ve yöntemlerinden istifade ederek, öğrenme deneyimleri oluşturmak ve istenen olumlu davranışların öğrenci tarafından kazanılmış olduğunu ya da kazanılmış olmadığını belirleyebilmektir (29).

2.1.2. Öğretmenlik Mesleğinin Özellikleri

Öğretmenlik mesleği olağan sıradan bir meslek olmaktan ziyade, olağanüstü bir meslektir. Bu mesleğin olağanüstü bir meslek yapan stratejik bir hizmet alanına sahip olması büyük bir etkidir. Ülkemizde bu meslek etkin ve önemli bir meslek halini üstlenmiştir. Bu nedenle öğretmenlik mesleğinin değeri bu mesleğe ilginin artmasına neden olmuştur (30).

Formal eğitim kurumlarında eğitim ve öğretim faaliyetlerinin yapılanmaya başlaması ile birlikte nitelikli öğretmen yetiştirme sıkıntısı büyük problem şeklinde ön plana çıkmaktadır. Bilindiği gibi eğitim-öğretimin en önemli ögesi öğretmenlerdir. Bu nedenle öğretmen yetiştirme sorunu, eğitim sistemlerinin en önemli sorunlarıdır (31). Birçok ülkede öğretmenlik soyut içeriğe sahip, genç toplulukların idare edildiği, sanatsal içeriği de olan ancak bütün bu zorlukların yanında ekonomik açıdan yetersizlikler içeren bir meslektir. Öğretmenlik mesleğinin ulusal ve uluslararası alanlarda çağdaş görünümü başka mesleklerle kıyaslandığında özünde ayrı bir görüntü arz etmektedir. Sürece bakıldığında Eğitim ve öğretim alanlarında ya da başka alanlarda bulunan şu genel basamaklar görülmüştür; Kendi kendine yetiştirme basamağı çırak-kalfa-usta basamağı, okul sistemi basamağı, öğretmenlik basamağı ve uzmanlık basamağıdır (32).

Öğretmenlik mesleği sürekli bir eğitimi, gelişme değişme ve yenileşmeyi gerektiren bir meslektir. Öğretmenlik mesleği toplum tarafından kabul gören meslekler arasındandır. Öğretmenlik mesleği yükseköğrenim gerektiren özel bir uzmanlık alanıdır (33). Eğitim tarihsel oluşumu içinde kendini okullaşma sistemi ile göstermiştir. Eğitimin sosyallik gerçeğinin sorumlusu ise kendisinin bit meslek olarak gelişmiş olmasıdır. Eğitimin teşkilatlanması ve teşkilatın kurumsal hale gelmesinde bu mesleğin ana meslek olarak desteklenip gelişmesini zorunlu hale getirmiştir. Eğitim sisteminin yaş düzeylerinde bilim, sanat ve ilim dallarına göre farklılaşması çeşitli seviyelerde öğretmen eğitimini zorunlu hale getirmiştir (34).

Her mesleğin kendine has nitelikleri var olmakla birlikte bu nitelikler bir mesleği diğerlerinden farklı kılan özelliktedir. Öğretmenlik mesleğinin özellikleri şöyle sıralanabilir (35);

- 1.Öğretmenlik mesleği; bütün ülkelerde en çok var olan ve yaygın olan meslekler arasındadır.
2. Öğretmenlerin bir kısmı özel sektörde yer almasıyla birlikte çoğu devlet memurudur.
- 3.Bu mesleği çoğunlukla toplumun alt tabakalarından gelen kişiler seçmektedir.
4. Bu mesleğin geliri çok yüksek düzeyde değildir, geliri düşüktür.
5. Bu meslekten istifa eden ve mesleğini değiştiren kişilerin oranı fazladır.
- 6.Bu meslek zamanla bayanların en çok tercih ettiği meslek durumuna gelmiştir.

Ülkemizde bilhassa ilkokullarda ki sınıf öğretmenlerinin büyük çoğunluğu alt tabakadaki ekonomik gruptan gelmektedir. Bunun temel sebebi eğitim ve öğretimin ilk zamanlarında sınıf öğretmeni okullarının parasız yatılı okullar çerçevesinde olmasından kaynaklanmaktadır. Bu okullar aracılığıyla düşük gelirli aile fertleri öğretmen olarak toplumsal statülerini arttırmaktaydılar. 1970’li yıllarının sonlarından itibaren ilkokul öğretmenliği için yükseköğretimin zorunlu hale gelmesiyle birlikte orta tabakadaki ekonomik gruptaki ailelerin fertleri de öğretmenlik mesleğini tercih etmeye başlamıştır (35).

Öğretmen sayısının fazla olması, düşük olan gelir seviyesinin yanı sıra toplumsal statüyü de düşürmektedir. Ancak ülkemizde son zamanlarda öğretmenlik mesleğine büyük bir yönelişin varlığı da söz konusudur. Bu meslek zamanla bayanlar tarafından daha çok seçilen bir meslek haline gelmiştir. Dolayısıyla bu meslekte bayan sayısında ciddi bir yükseliş olmaktadır. Bu meslekte bayan sayısının fazla olması ise öğretmenlik mesleğinin mesai saatleri ve çalışma koşulları etkili olmuştur. Öğretmenlik mesleği ülkemizde eskiye nazaran ilgi gören ve saygınlığı artan bir alan durumuna gelmektedir. İş bulma olanaklarının yüksek olması bu mesleği yetiştiren kurum ve birimlere tercihi yükselmektedir.

Bu husus öğretmenlik mesleğinde donanımlı ve eğitimli kişilerin seçmesini sağlamakta ve öğretmenlik mesleğinin geleceği açısından umut veren bir durum ortaya çıkarmaktadır (21).

Öğretmenlik mesleği çalışma şartları açısından tercih sebebidir. İkili eğitim kurumlarında yarım günün boş kalması nedeniyle bayanlar tarafından tercih edilen bir meslek haline gelmiştir. Ayrıca farklı memuriyetlere göre yıllık tatil yapılan sürenin daha fazla olması da tercih nedenidir (6).

2.1.3. Öğretmenlik Mesleğinin Önemi

Öğretmen eğitim sistemi içinde temel elemandır. Eğitimin niteliği de büyük oranda öğretmenlerin niteliğinin bağlıdır. Bu açıdan eğitim sistemine hizmet edecek öğretmenlerin hem hizmet öncesinde hem de hizmet içinde iyi bir şekilde eğitilmeleri mühimdir. Öğretmenlik uzmanlık bilgisi gerektiren bir meslektir. Saygınlığı ülkelere ve bu ülkelerdeki kültürlerle göre değişir. Öğretmenlik mesleğinin insani ve vicdani ilişkileri olduğu için toplum tarafından ekonomik bir gelir kaynağı olarak görülmesinden ziyade önemli ve özel bir meslek olarak görülmektedir. Tarih de saygın bir kişiliğe sahip olan öğretmenlerin her zaman ayrı bir öneme sahip olmuş, öğretmen denildiğinde toplum için model bir insan anlaşılmıştır (6).

Öğretmenler bir ülkenin geleceğinin mimarıdır. İnsan gücünü öğretmenler yetiştirir ve yeni nesillerin kalitesi öğretmenlerin kalitesiyle ilişkilidir. Farklı sebeplerle toplumumuzda bu meslek sorunlarla bugünlere gelmiştir. Yeri gelmiş meslek için eğitim şartı aranmamış yeri gelmiş farklı eğitimler almış kişiler açıkta bırakılmamak amacıyla mesleğe alınmıştır ve bu nedenle özel eğitim almamış kişilere nesiller teslim edilmiştir (36).

Öğretmenlik mesleği bir kişilik mesleğidir. Öğretmenlik mesleği bütün yönleri ile topluma örnek bir meslektir. Çağdaş uygarlığın saygın ve katılımcı bir ortağı olabilmenin ön koşulu öğretmenlik mesleğini yapacak bireylerin en üst düzeyde çağdaş standartlara sahip olması gerektir. Gerçekte öğretmen her alanda ve herkes için liderdir. Birey hangi sınıfta veya derslikte veya binada eğitim-öğretim görmüş olmasından ziyade kendisine yol gösterici olan öğretmeni ile onur duyar. Öğretmenlik mesleği;

1. Eğitimin temel unsuru ve ana ögesidir, yeri kesinlikle doldurulamaz.
2. Öğretmenler toplumdaki bireyleri yetiştiren yönlendiren doğruyu yanlıştan ayırt etmesini öğreten insan mühendisleridir.

3. İyiyi, doğruyu görmede ve bu değerlerin kişilik oluşmasında öğretmenlerin çok büyük emeği vardır. Öğretmenler belirtilen değer ve emeğin taşıyıcısıdır ve bunları yansıtır.

4. Eğitimci iyi bir rehberdir, güzel duyguların kaynağıdır.

5. Öğretmen hiç kuşkusuz uzman kişidir ve iletişimin merkezindeki kişidir (37).

Öğrencilerin eğitiminde en önemli çevre etkeni öğretmenlerdir. İyi öğretmen bazen öğrenci gözünde kendine en yakı olan kişi olmaktadır. Böylesi durumlarda eğitimcinin etkisi daha fazla görülmektedir (38).

İnsan mimarı ve toplumun aynası olan öğretmen için yaşamı süresince yani; gerek meslek öncesinde gerekse mesleğini icra ettiği dönemde kendisi için öğretimle beraber eğitiminde büyük bir anlam ve önemi vardır. Çünkü toplumun çağdaş uygarlık seviyesine gelmesinde ve toplumun biçimlenmesinde öğretmenin çok büyük görev ve sorumluluğu vardır (37).

Ülkelerin gelişimi eğitim seviyeleriyle ilişkilidir. Eğitimin ana bileşeni olan öğretmenler öğrencisine sadece akademik anlamda yön vermez, aynı zamanda kişilik gelişimlerine de etki ederler (39). Mesleğini gerektiği gibi yerine getiren bir öğretmen için toplumu şekillendiren kişi denilebilir. Öğretmenin görevi bilgi kazanımını kolaylaştıracak ortamı sağlamaktır. Bu durumu en iyi şekilde yapabilmesi için öğretmenin yeniliklere açık kendini geliştiren ve çağını yakalamış bir yapıda olması beklemektedir (40).

Yalın'a (41) göre öğretmenlik branşı, eğitim ile alakalı teknolojik boyutları olan bireysel ve sosyo-ekonomik boyutlara sahip mesleğinde uzmanlık bilgisini esas eden akademik ve mesleki formasyonu zorunlu kılan profesyonel statüde bir alandır. Bundan dolayı öğretmenlerin, öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği yeterliklere sahip olması önemlidir. Bir toplumun sosyo-kültürel ve ekonomik durumu bilmek için öğretmenin sosyo-kültürel ekonomik durumunu bilmek yeterli olabilir. Çünkü öğretmen toplumun aynasıdır. Toplumların öğretmene ve bu mesleğe verdiği değer ve kıymet o toplumun gelişmişlik düzeyi ile doğru orantılıdır (41). Öğretmen içinde yer aldığı toplum için bir model öğrencileri için ise iyi bir örnektir. Bu rolleri gereği üstlendikleri sorumluluklarının bilincinde olmalı ve insanlara rehberlik etmelidirler (40).

Günümüzde kişilerin eğitimlerinde rol üstlenen öğretmenlerin bulunduğu dönemin ilerisinde çağdaş bir eğitim görüşünün olması gerekmektedir. Öğretmen kişilerin öğrenmesi gereken bilgileri plan ve program dâhilinde belli ortamlarda belli araç gereçlerle anlatıp aktaran olarak karşımıza çıkmaktadır. İdealist bir öğretmenin esas görevi gençlerin akıl

gelişimlerine yardımcı olmak ve onların kendilerini gerçekleştirmelerine olanak sağlamaktır. Meslekler sıralamasında öğretmenlik mesleği bugün alt sıralarda bulunmaktadır. Ancak bunun nedeni sadece içinde bulunduğu toplumun bu mesleğe atfettiği değerle açıklanamaz. Bu mesleği, toplumun çoğunlukla alt ve orta sosyo-ekonomik tabakalarında ki kişiler seçmektedir. Toplumların nüfusu arttıkça eğitim talebi de artar ve öğretmene duyulan ihtiyaç da o nispette çoğalır ve acele öğretmen yetiştirme politikaları niteliği niceliğe feda eder. Neticede öğretmenlik herkesin yapabileceği bir meslek haline gelir. Öğretmenlik mesleği entelektüel bir saygınlık taşır, sürekli okuma gerektiren dünyada olup bitenleri takip etmeyi gerektiren; ahlaksal, dinsel yönden değerli gösteren ideal bir meslektir. Öğretmenlik mesleğinin çevre kalkınmasına katılımında önderliği geniş rol oynayan bu neden öğretmenin çevrede grup ilişkileri içinde bulunması gerekir. Bu nedenle öğretmenlik mesleği gelişmesi güzel ve herkes tarafından yürütebilecek bir meslek değildir. Öğretmenlik mesleğini yapan bireylerin çeşitli niteliklere sahip olması gerekmektedir (42). Öğretmenlik sadece okuldan ibaret değildir. Okul dışında da veli ve toplumla iç içe olan bir meslektir. Öğretmenin görev yaptığı toplumun kültür ve yapısı farklılık gösterdiğinden öğretmenden beklenenlerde topluma ve kültüre göre farklılık göstermektedir. Örneğin; küçük şehirlerde, mezralarda ya da köylerde görev yapan bir öğretmen o bölgenin akil ve saygın kişisidir (43). Öğretmen bulunduğu toplumdan herhangi bir çıkar ve karşılık gözetmeksizin kendi bünyesinde bulunan öğrencilere ve topluma iyi örnek olan kişilerdir

2.2. Beden Eğitimi

Ülkemizdeki uygulanmakta olan beden eğitimi dersinin günümüzde eğitimsel anlamına ulaşması ve ders konumunda bulunması uzun bir süreç sonucu gerçekleşmiştir. Bütün dönemlerde Beden eğitime farklı anlamlar yüklenmiş, yüklenen anlamlara göre beklentiler değişmiş ve birçok kurumda beden eğitimi uygulanmıştır. Tanzimat öncesinde (1299–1839) beden eğitimi; sarayda eğitim ve öğretim verilen yerlerde, askeri eğitim öğretim olan kurumlarda ve halka yönelik eğitimin olduğu kurumlarda uygulamalı talim veya spor etkinlikleri olarak uygulanmıştır. Tanzimat döneminde (1839-1908) ise beden eğitimi, sultanilerin (liselerde) ve askeri mekteplerin müfredatlarında bulunan cimnastik

dersleri ile özdeşleşmiş bir durumdaydı. Meşrutiyetin ilanından sonra beden eğitimi faaliyetlerine, mekteplerde cinnastik derslerinin verilmesi ile devam edilmiştir (44, 45). Beden eğitiminin kurumsal hale gelmesi ve ders olarak ilköğretim ve ortaöğretim kurumlarında okutulması ve uygulanması cumhuriyet döneminde olmuştur. 1926 yılında eğitim öğretim kurumlarının müfredatlarına cinnastik ismiyle uygulanan bu ders sonraları beden eğitimi adını almıştır (46).

Öğretmenlik mesleği, 1739 sayılı Milli eğitim temel kanununun 43. Maddesine göre; devletin eğitim, öğretim ve bununla ilgili yönetim görevlerini üzerine alan özel bir ihtisas mesleği şeklinde tanımı yapılmıştır (47).

Milli Eğitim Bakanlığı'nda çalışan bütün öğretmenleri kapsayan bir tanımdır. Ancak her öğretmenin kendine özgü bir branşı ve bu branşa özgü çeşitli görev ve sorumlulukları vardır. Bu branşlardan biri de “Beden Eğitimi Öğretmenliğidir.” Bir meslek olarak bakıldığında, beden eğitimi öğretmenliği; okul öncesinde, ilk ve orta öğretim kurumlarında spor ve etkinlikler derslerini içeren göreve sahip bir meslektir (48).

Dolayısıyla bu mesleği eğitim kurumlarında uygulayan ve alanında en az lisans seviyesinde eğitim almış öğretmenlere de beden eğitimi öğretmeni denir. Beden eğitimi, kişinin fiziksel, ruhsal ve fıkırsel gelişimini gerçekleştirmek, gündelik ve iş hayatına hazırlamak, milli bilinç ve vatandaşlık duygularını geliştirmek hedefiyle yapılan düzenli ve yönteme sahip çalışmalardır (49). Bir başka ifade ile beden eğitimi, genel eğitimin bir parçası olup yapılan aktiviteler ile bireyin fiziksel, duyuşsal ve bilişsel gelişimini hedefleyen etkinliklerdir (50). Diğer bir ifade ile beden eğitimi, genel eğitimi bir parçası olup, fiziksel aktiviteler ve egzersizler ile bireyin gelişmesine (fiziksel, duyuşsal ve bilişsel) etki sağlayan çalışmalardır (51).

Bu tanımlardan da anlaşılacağı üzere, beden eğitimi, sadece fiziksel faaliyetlerin uygulandığı ve bedensel büyümenin sağlandığı etkinlikler değildir. Aynı zamanda sağlıklı yaşamın bilgilerinin verildiği, grup halinde düzenlenen etkinliklerde eğlenildiği, birçok becerinin kazanıldığı ve öğrenildiği kişinin çok yönlü gelişiminin sağlandığı faaliyetler bütünüdür (52).

2.2.1. Beden Eğitimi Öğretmeni

Milli eğitim temel ilkelerine uygun olarak fertlerin bedenlen, ruhen, fıkren gelişimlerinin oluşmasında okul içi ve dışı sportif etkinlikleri uygulayabilen, bu faaliyetleri uygulayan ve uygulanmasını sağlayan Milli eğitim bakanlığına bağılı olarak görev yapan öğretmenlere beden eğitimi öğretmeni denir (53).

Beden Eğitimi ve spor öğretmenlerinin meslekle alakalı ve kişisel olarak birçok görevleri vardır. Diğer alan öğretmenlerinde de olduğı gibi, sadece okullarda ders zamanında değil bu zamanların dışında da çok sayıda çalışmaları bulunmaktadır. Bu etkinliklere ders dışı çalışmalar ve çeşitli aktiviteler örnek verilebilir. Ayrıca bu kişilerin diğer öğretmen ve yöneticilerle ilişkisi ve toplumla alakalı bağları da okul zamanından çok daha zaman ister (54).

Tamer ve Pulur (4)'a göre beden eğitimi öğretmeni öğretmenlik mesleğinin kutsallığını bilen, Atatürk ilke ve devrimlerine bağılı, Türk milli eğitim sistemine uygun ders veren, siyasi propaganda yapmayan, insan haklarına saygılı, fanatik düşünceleri olmayan, bunun yanında özgür düşünen ve konuşan, doğru ve dürüst davranan kişidir. Öğretim görevinin yanı sıra okul içi ve okullar arası sportif faaliyetler hazırlamalı, ders planları, temalar ve etkinliklerle ilgili hazırlıklar yapmalıdır. Belirli gün ve haftalarda gerektiğinde törenlerle ilgili çalışmalar hazırlamalı aynı zamanda da mesleki yönden gelişmek ve sporun gelişimine katkıda bulunmak amacıyla yapılan antrenörlük ve hakemlikler ayrı bir yük ve sorumluluk getirmektedir.

Tamer ve Pulur (4)'a göre beden eğitimi öğretmenin özeliıklarını şöyledir.

- Öğrenci, veli ve çevreyi anlayabilmeli ve anlaşılabilmeli,
- Kararlı, fakat eşit bir şekilde disiplini her zaman sağlamalı,
- Öğrencileri kapasitelerinin en üst seviyesinde çalışmaya teşvik etmeli ve onları her an hazır tutabilmeli,
- Öğrencilerini sevmeli, onlara sevgisini göstermeli, onlarla ilgilenmeli ve onların ihtiyaçlarına sevgi ile yaklaşmalı,
- Öğrencilere örnek olma anlamında olumlu davranışların yanında iyi huy ve düzgün ahlaki tutumları taşımalı

- Öğretmekten keyif duymalı, öğretme yolunda kararlı olmalı ve kendini mesleğe adanmış olmalı,
- Öğrencilere arkadaşça bir üslup ve samimi bir tavır ile yaklaşan bir karaktere sahip olmalı,
- Temiz, zevkli ve güzel giyimli olmalıdır. “Beden Eğitimi ve Spor etkinliklerinin öğretim kurumlarında gerçekleşmesine sağlarken aynı zamanda, yol göstererek onların gelişmelerine katkı sağlayan beden eğitimi ve spor öğretmenleridir.

Kişiyi hem bilişsel, hem de bedensel anlamda geliştirmek, çevrenin şartlarına ve öğrencinin kişisel farklılıklarına göre öğretimi düzenleyip uygulamak beden eğitimi öğretmenin görevidir (55).

Öğretmenden beklenen, görevini en iyi şekilde yapan dersini belirli plan ve program dahilinde işleyen yeterli alan bilgisine sahip olan değerlendirme yapabilen ve öğrencilerinden geri dönüt alabilen, öğrenci öğretmen ilişkilerini en iyi biçimde organize eden, okul ve toplumdaki yerinin ve yükümlülüklerinin farkında olan ve bunları gerçekleştiren iyi bir meslek elemanı olduğunun bilincinde olmasıdır (56). Beden eğitimi dersleri bulunan ortamın fiziksel imkânları göz ardı edilmeyerek öğrenciler arasında ayırım yapılmaksızın işlenmelidir (57).

2.2.1.1. Beden Eğitimi Öğretmenin Görevleri

Her şeyden önce bir öğretmen olarak beden eğitimi öğretmenin diğer öğretmenler gibi okulda nöbet tutma, bir sınıfın rehber öğretmeni olma, öğrenci kişisel gelişim ve ruhsal dosyalarını doldurma, veli görüşme günleri düzenleme vs. görev ve sorumlulukları vardır. Bunların dışında beden eğitimi öğretmenlerinin kendi branşına özgü çeşitli görev ve sorumlulukları da vardır. Bu görev ve sorumlulukları, Milli eğitim bakanlığı “Beden eğitimi öğretmenlerinin, ders içi ve ders dışı çalışmalar rehberi” adlı yayınladığı kitapta beden eğitimi öğretmenin görev ve sorumluluklarını altı temel başlıkta toplamıştır (58).

- Beden Eğitimi ile alakalı görev ve sorumlulukları
- Spor Kolu Faaliyetleri,
- İzcilik Çalışmaları,
- Halk Oyunları Çalışmaları,

- Okul Dışıyla alakalı diğer konular

- Beden Eğitimi derslerinin işlendiği spor sahası, spor salonu, soyunma ve giyinme odası, bahçe ve bunlar gibi yerlerin bakım ve temizliği ve düzeni ile ilgili hususlar.

Beden eğitimi öğretmeni yukarıda sayılan görev ve sorumluluklarını eksiksiz yapmak zorundadır. Ancak beden eğitimi öğretmenlerinin görev ve sorumlulukları bulunduğu eğitim kuruluşlarının farklılıklarına, fiziksel ortamlarına ve bulundukları yörenin sosyal düzeylerine ve bölgelerin doğal özelliklerine göre değişkenlik gösterebilmektedir (59).

2.2.1.2. Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri

Nitelik, bir şeyin nasıl olduğunu belirten onu diğerlerinden ayıran özelliktir. Meslek niteliği ise; mesleği icra eden kişilerin kendi mesleğiyle ilgili görevini başarıyla yapabilme gücü, meslek konusundaki bilgisi becerisidir (60). Bir başka ifade ile meslek niteliği, bir meslek erbabını o meslekle ilgili görevleri yerine getirebilme ya da kabiliyeti ile bu gücü sağlayan özel bilgi ve becerilerle alakalı bir kavramdır (15). Bu bağlamda öğretmenlik mesleğini yapan öğretmenlerin de belirli özelliklere sahip olması gerekmektedir. Bu nitelikler yalnızca öğretmenin mesleğe hazırlık aşamasında aldığı eğitimle sınırlı değildir (61).

Aynı zamanda bazı kişisel ve mesleksi özelliklere de sahip olması gerekir (62). MEB tüm öğretmenlerde bulunması öğretmenlik meslek nitelikleri altı ana başlığa ayırmış ve bu ana başlıklara ilişkin otuz bir alt yeterlilik ve 233 performans göstergesi belirlemiştir (63).

Bu 6 temel başlık aşağıdaki gibidir;

1. Bireysel ve meslek gelişimi;
2. Öğrencileri tanıma;
3. Öğrenme ve öğretme süreci;
4. Öğrenmeyi, gelişimi izleme ve değerlendirme;
5. Okul- aile ve toplum ilişkileri;
6. Program ve içerik bilgisi.

Tamer ve Pulur (4) genel niteliklerinin yanında beden eğitim öğretmenininde aşağıda sayılan kişisel özelliklerin de bulunması gerektiğini belirtmişlerdir. İletişim kurma becerisi olmalı (öğrencileri, aileleri, çevre ve toplumu anlayabilme ve onlar ile iletişim kurabilme becerisi), disiplinli olmalı (istikrarlı ve hakkaniyetli bir biçimde disiplin sağlama becerisi), motive edebilme becerisi olmalı (öğrencileri yetenekleri doğrultusunda kendi yetenek ve becerileri

doğrultusunda yönlendirme onları teşvik etme ve hazırbulunuşluk düzeylerini geliştirme becerisi), kişilik ve karakter sahibi olmalı (öğrencilerin öğretmenlerini idol olarak görmesinden dolayı iyi güzel ve ahlaki tutumları göstermesi), sevgi dolu olmalı (öğretmen, öğrencilerine değer vermeli onları sevmeli onlara karşı sevgisini göstermeli, ve öğrencilerinin ilgi ihtiyaçlarına sevgiyle yaklaşmalı). İstekli olmalı (öğretmen, öğretmekten zevk duymalı, idealist olup, kendini mesleğine adanmış biri olmalıdır). İyi kişilik ve karakter sahibi olmalı (öğretmen, öğrencileriyle sıcak ve samimi ilişkiler kurmalı, kişilik ve karakter yapısıyla öğrencilerine iyi örnek olmalıdır). Görünüşüne dikkat etmeli (öğretmen; titiz ve temiz giyimli olmalı).

2.2.1.3. Beden Eğitimi Öğretmeninin Önemi

Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi derslerini yürütmesinin yanında, ders dışı etkinliklerin yürütülmesinde de çeşitli görev ve sorumlulukları vardır. Bu ders dışı etkinliklerinin yürütülmesinde beden eğitimi öğretmenleri istekli ve ilgililerdir (64).

Ders dışı çalışmalarında istekli ve ilgili olan beden eğitimi öğretmenleri, yaptıkları etkinlikler ile gençliğin eğitimine, toplumun spordan beklentilerine, okulun çeşitli beklentilerine ve ülke sporunun gelişmesine olumlu katkılarda bulunmaktadır (65).

Bunların yanında beden eğitimi öğretmenleri öğrencileri spora yönlendiren kişilerin başında gelir. Şöyle ki; beden eğitimi öğretmenleri okulda öğrenciler ile devamlı etkileşim halinde bulunarak, programları uygulayarak, gerekli malzemeleri kullanarak ve ölçme değerlendirme yaparak öğrencileri spora yönlendirirler (66).

Beden eğitimi öğretmenleri öğrencileri spora yönlendirmede önemli etkilere sahiptirler. Örneğin, yapılan bir araştırmada öğrencileri atletizme yönlendiren kişilerin başında beden eğitimi öğretmenlerinin geldiği sonucu bulunmuştur (67). Bu nedenle sporun gençler tarafından öncelikle aktif olarak yapılmasını sağlayan, sporda uluslararası başarıya ulaşılmasını sağlayan ve sporcu bir toplum yaratılabilmesine katkı sağlayan kişilerin başında beden eğitim öğretmenleri gelmektedir (61).

Öğretmen olarak, öğrencileri beden eğitimi ve spora yönlendirmede beden eğitimi öğretmenleri önemli etkilere sahiptirler. Bu anlamda okullardaki önemi bununla sınırlı değildir. Ayrıca okullarda önemli gün ve haftaların kutlanmasında, tören alanının düzen ve tertibi beden eğitimi öğretmenleri tarafından sağlanmaktadır. Bu tören ve kutlamaların

sağlıklı ve düzenli bir şekilde yapılabilmesi için beden eğitimi öğretmenleri önemli görevler yerine getirmektedir.

2.2.1.4. Tutum Kavramı

Tutumla ilgili olarak literatürde, belirli psikolojik objelere ilişkin düşünce, duygu ve davranışları düzenli bir şekilde oluşturan “hazır olma” durumu, biliş, duygu ve davranış eğiliminin bütünleşmesi vurgusu yapılmaktadır (68, 69, 70).

Başer (71), tutumları; kişinin nesne olay ve olgulara her zaman aynı tepkiyi vermesine neden olan öğrenilmiş etkinlikler ve eğilimler olarak tanımlar. Tutumlar, bireyin belli olaylara karşı belli tepkiler göstermesini sağlar. Tutumlar, öğrenilmiş eğilimler olmaları sebebiyle, hayat süresince kazanılan yeni bilgi ve deneyimlerine göre farklılık gösterirler. Kişilerin davranışlarını şekillendiren tutumlar, en olumlu olandan en olumsuz olana kadar farklı kademelerde olabilir (72).

İnceoğlu’na (73), göre tutum, “bireyin kendine ya da çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu, ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve güdülerine (motivasyon) dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir.” Tutumlar ve onların meydana gelmesinde farklılık göstermesi, değerlendirilmesi genel olarak psikolojinin konusunu, özel olarak ise; sosyal psikolojinin konusunu oluşturmaktadır (74). Spor ve tutumla ilgili araştırmalarda ise olumlu tutumlarla ilgili kazanımlar; sporcuların, cesaret, özgüven, sorumluluk alma, kararlılık, başarıma arzusu, yaratıcılık ve iletişim yeteneği gibi duygu ve davranışlar olarak gösterilmektedir (69, 75, 76, 77, 78).

Allport (79), tutum “bireyin bütün nesnelere karşı göstereceği tepkiler ve durumlar üzerinde yönlendirici veya etkin bir güç oluşturan ve denem bilgilerde organize olan, ussal ve sinirsel bir davranışta bulunmaya hazır olma halidir.” Krech ve Crutchfield (80), tutumu; “bireyin yaşamındaki bir olaya karşı güdüsel, duygusal, algısal ve zihinsel süreçlerinin kalıcı ve sürekli bir örgütlenmesi” şeklinde değerlendirilmiştir.

2.2.1.5. Tutumların Özellikleri

Tutum özelliklerinden öneme sahip olan, bilim adamlarının kavramsal olarak tutumu kendi açılarından ifade etmesidir. Dolayısıyla tutum ile ilgili birçok tanım bulunmaktadır. Bu tanımlardan da anlaşılacağı üzere tutum kavramına herhangi bir şeye karşı gösterilen

olumlu ya da olumsuz tepki olarak ifade edebiliriz. Tutum kavramına baktığımızda her şeyin alakalı olduğunu gözlemleyebiliriz. Olaya veya olgulara karşı gösterdiğimiz her türlü geri bildirim ya da tepki bir tutumdur (81).

Tutumların nitelikleri içerisinde yer alan bir konuda ayırıcı olmalarıdır. İnsanların bir konu hakkında görüş ortaya koyarken negatif ya da pozitif olabilmektedir. Bu nedenle insanların olay veya olgulara karşı göstermiş olduğu tepkiler doğrudan yakınlık ve uzaklığı belirlemektedir (73).

2.2.1.6. Öğretmen Tutumları

Tanım olarak tutum, çevremizdeki insanlara karşı göstermiş olduğumuz her türlü değerlendirmelerdir. Tutum kavramı, Thurstone'a göre, herhangi bir nesneye psikolojik olarak gösterilen her türlü olumlu veya olumsuz davranışlardır (82).

Yukarda yer alan açıklamalarda tutumu; bireylerin olay ve nesnelere karşı besledikleri olumlu ya da olumsuz her türlü durumlarıdır denilebilir. Bu kişiden kişiye değişiklik gösterebilir yani bir birey için olumlu olan bir durum başka bir birey için olumsuz olabilir. Yani tutum kişiden kişiye değişiklik gösterebilir. Öğretmenlerin kendi mesleklerine karşı olumlu tutum sergilemeleri ve mesleklerini iyi icra etmeleri faydalı bir eğitim için önemi vardır. (83).

Çiğdem ve Memiş (84), “öğretmenin kendi mesleğine ilişkin görüşleri öğretmenin mesleğine yönelik tutumlarını belirtir” diye tanımlamıştır. Öğretmenlik mesleğine yönelik Olumlu tutumlara sahip olanlar; öğretmenlik mesleğini seçme, kendini geliştirmeye gerçekleştirme gibi görevleri en iyi şekilde yapma durumu yüksektir. Öğretmenlik mesleği zamana ve mekâna içinde bulunduğu koşullara göre bazen değişiklik gösterebilir. Dolayısıyla öğretmenlik bölümlerinde okumakta olan kişilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları sürekli güncel tutulmalı ve bu hususta güncel araştırmaların yer alması önemlidir. (85).

Öğretmenlerin mesleklerine yönelik pozitif davranış göstermelerinde okudukları programların etkisi çok fazladır bu nedenle okumuş oldukları bu programların kendilerini bulundukları zamana ve çağın şartına göre sürekli güncellenmeli yenilenmeli ve geliştirmeleri oldukça önemlidir. Bu nedenle tutumlar doğrudan bireylerin her türlü hal ve hareketlerini etkileyebilmektedir. Bundan dolayı öğretmenlerin, herhangi bir alan fark etmeksizin mesleğe ilişkin tutumları, öğretmenlik mesleğini daha severek ve özverili

olmaları mesleklerinde başarılı olmalarını da beraberinde getirir (86).

Öğretmenin mesleğindeki başarısı kendi mesleğine karşı olumlu tutum beslemesiyle ilişkilidir. Yani mesleğine olumlu tutum gösteren bir öğretmen; mesleğinde başarılı olur ve işini daha kaliteli yapar. Özellikle çocukların öğrenim hayatının temellerinin atıldığı temel eğitimin başlangıcı olan okul öncesi ilköğretim ve ortaöğretimde öğretmen yetiştiren eğitim fakültesi ve denkliğindeki kurumlarda öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarını belirlemek ve tutumlara göre öğretmeni mesleğinde iyi yetiştirmek gelecek nesillerimizin emin ellerde olmaları açısından çok öneme sahiptir. Bu nedenle özellikle öğretmen yetiştiren programların son sınıfa gelmiş öğretmen adaylarının özellikle ve etkili bir biçimde incelenmesi gereken grup olarak ele alınması gerekir (87).

Nitelikli bir eğitim ile daha sağlıklı nesiller yetişir. Bu da öğretmenlerin mesleğine karşı olumlu tutumları ile sağlanabilir. Nitelikli ve kaliteli bir eğitim için öğretmenlerin mesleğine karşı olumlu tutum geliştirmeleri ile sağlanır.

2.2.1.7. Meslek ve Meslek Seçimi

Meslek ile ilgili kavramlar birçok kaynakta farklı ifade edilmektedir. Bunlardan bazıları şöyledir. Bireye faydalı bir hizmet karşılığında kazanç elde etmek amacı ile yapılmış olan ve aynı zamanda belirli eğitimle elde edilen sistematik bilgi ve yeteneklere sahip kural ve kaideleri toplum tarafından belirlenen faaliyetlerdir (88). Mesleği genel anlamda ele aldığımızda, bireyin toplum hayatı için gerekli olan belirli iş alanı neticesinde ortaya çıkan bir uğraş olgusudur (89).

Günümüzde meslek seçiminde kazanç elde etmek belirleyici etmen olmasına rağmen bireyin meslek seçerken tek amacı para kaygısı değildir. Ayrıca meslek alanı tercih etmede bir tek nedenden bahsetmek mümkün değildir. Meslek kazanç elde etmenin dışında, kişinin kendi kapasitesini kullanması ve kendini gerçekleştirme yoludur (88).

Meslekte hizmet üretmek önceliktir. Lakin hizmetin üretimi etkinlik olarak meslek kabul edilemez. Bu anlamda bir faaliyet ve etkinliğin ele alınırken meslek olarak kabul edilebilmesi faaliyet ve etkinliğin legal olması gerekir. Meslek, kişilere faydalı şeyler üretmek ve bunun karşılığında kazanç elde etmek adına yapılmış olan, belirli bir eğitim

süreciyle kazanılmış olan düzenli bilgi, beceri ve yeteneğe bağlı, toplum tarafından ortaya konulmuş kural ve hedeflerdir (88).

Bireyin mesleğini seçmesi kendisiyle alakalı olması ile birlikte; ortaya konulan devlet politikasını da etkilemektedir. 14.06.1973 tarih ve 1739 sayılı milli eğitim temel kanunu ile planlılık Türk milli eğitim sisteminin ana hedefleri içerisinde yer bulmuştur. “Milli eğitimin gelişmesi iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak, eğitim-insan gücü ve istihdam ilişkileri dikkate alınmak üzere, sanayileşme ve tarımda, modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde planlanır ve gerçekleştirilir” ilkesi doğrudan temel hedef içinde görülmüştür (90).

Kişinin birçok aşamadan geçerek kendisine en uygun olan ve ihtiyaç beklentileri açısından kendisini tatmin eden bir alana yönelmesi ve bu alana yönelmesi adına gayret göstermesi meslek seçimidir (91).

İnsanın kendi iradesiyle tercih ettiği mesleği, onun kişiliğinin bir parçası olur. Kişinin benliğine ters olan bir mesleği seçmesi onun hem özel yaşantısını etkiler; hem de mesleğindeki başarısını ve mutluluğunu olumsuz engeller. İnsanın kişilik özelliklerine uygun mesleği seçmesi ise hem mutlu olmasına hem de mesleğinde başarı sağlamasına olumlu etki eder (92). Maslow’un ihtiyaçlar hiyerarşisinde en üstte yer alan kişinin kendini gerçekleştirme ihtiyacı kişinin yaşamı süresince yapmış olduğu işinde kendisini tatmin etmesi ile ortadan kalkacaktır. Bireyin seçmiş olduğu mesleğin, onun kişisel özellikleri ile uyumlu hale gelmesi gerekmektedir. Dolayısıyla kişinin kendine ait özelliklerine uyan mesleğin hangisi olabileceği konusunda bilgi sahibi olabilmesiyle mümkündür (93).

Mesleğin tercihi tek başına kişinin tercihi açısından değil toplumun tercih etmesi yönünden önemli bir durumdur. Kişi tercih ettiği meslekte başarıyı yakalayamaz ise mutsuz olmakla birlikte, ait olduğu toplumun ilerleme hızına engel olur. Ayrıca toplumun kalkınması açısından, ihtiyaç duyulan insan gücünün israfına da sebep olur. Bundan dolayı kişi kendi geleceğini meslek seçiminde tayin ederken daha bilimsel akılcı ve ileri görüşlü davranmalı ilgi yetenek ve ihtiyacına uygun benliğine ters düşmeyen mesleği seçmek sorumluluğundadır. Onlara göre kişi çalışma yaşına gelinceye kadar oluşmuş olan ve büyük ölçüde geri dönüşü olmayan davranış örüntülerinin birikimi neticesinde bir meslek alanlarına sempati ve ilgi duyup o mesleğe yönelebilmektir. Meslek seçimi ve buna bağlı olarak gelişmiş olan, mesleki rehberlik sadece içinde bulunduğumuz zaman diliminde insan

anlayışının temeli olan seçme bağımsızlığından değil, aynı zamanda seçeneklerin fazla olmasından kaynaklanmaktadır. Meslek seçimi, sadece mevcut olanlar mesleklerin içinden birini seçmeyen karar vermekten ibaret değildir. Kişinin geçmiş yaşantısı, tecrübeleri, ilgileri ve şahsiyeti doğrudan mesleki seçimine de etki eden faktörlerdendir (94).

Mesleki gelişimin safhası, kişide çocukluk döneminde mesleklere ait düşüncesinin oluştuğu dönemden başlayıp, genç yetişkinlik döneminde herhangi bir mesleğe sahip olduğu sürece kadar geçmiş olan gelişim sürelerini kapsar. Kişinin kendisine meslek seçmesi ansızın vermiş olduğu karar olmayıp, mesleki gelişim süresi içinde şekillenip ortaya çıktığı kabul edilmiş bir anlayıştır (95). Aynı zamanda meslek seçimine ait gereken yetenek, bilgi-becerilerin ve eğitimin alınması, iş arama, işe girme ve oryantasyon süreçlerini kapsayan geniş kapsamlı bir sistemdir (96).

Mesleği gelişimin süreci, ansızın ortaya çıkan bir olay değildir. Çocuk yaşlarda iken mesleğe ait fikirlerin oluşmaya başlaması anından; büyüüp bir mesleğe sahip oluncaya kadar geçen zaman dilimini kapsar. Günümüzde meslek seçimi ansızın bir karar değil zaman içinde şekillenen ve ortaya çıkan bir durumdur. Her gelişim düzeyinde sunulan yardım hizmetleri de değişiklik arz edecektir. Bu sebeple mesleki gelişim aşamalarının bilinmesi önem arz etmektedir (95).

2.2.2. Meslek Seçimini Etkileyen Faktörler

Mesleki gelişim okul öncesinden başlayıp yaşam boyunca devam eden bir süreçtir. Meslek seçimi, mesleki gelişim sürecinin araştırma evresinde gerçekleştirilmesi beklenen bir gelişim ödevidir. Ülkemizde ve yurt dışında yapılmış olan çalışmalarda özellikle ergen bireylerin çoğunluğunun meslekleri ile ilgili durumlarını gözden geçirirken ve gelecekleri ile ilgili karar alırken yeterli bilgiye sahip olmadıkları görülmüştür. Birçok insanın kariyeri ile ilgili plan program yapmak yerine, kendisine yakın olan kişilerden yardım aldıkları ve bundan dolayı zaman zaman sorun yaşadıkları görülmektedir (97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104).

Bazı öğrencilerde mesleki karar verme sürecinde yaş ve cinsiyet faktörleri, benlik algısı, kişinin ilgisi ve yetenekleri, karakteristik özellikleri, yetkinlik algısı, meslek tercihiine ait mantıklı olmayan fikirler etkili iken (105, 106, 107). Bazı öğrencilerde ise; bu tür faktörler, ailesinin eğitim seviyesi ve ailenin genelde yönlendiği meslekler, aile yapısı, içinde

bulunduğu toplumsallaşma ve buna benzer özellikler meslek ile ilgili karar alma sürecinde etkili olmaktadır (108, 109).

Bazen meslek seçiminde seçeneklerin ve alternatiflerin çok olması öğrenci ve bireylerin mesleki karar verme sürecinde zorlanmalarına neden olmaktadır (110, 111, 112, 113). Meslek seçimin etkileyen bazı faktörler bulunmaktadır. Bunlardan başlıcaları şu şekilde sıralanabilir;

Cinsiyet: Toplumda mevcut bulunan meslek alanlarında kadın ve erkek sayılarının eşit olmadığı bir gerçektir. Kadınların ve erkeklerin özelliklerine baktığımızda gerek fizyolojik gerekse de psikolojik birçok farklılık gözlenmektedir. İşte bu farklardan hareketle toplumda icra edilen meslekler de bir denge bulunmamaktadır. Eğitim görmüş kadınlar da bile bu denge sağlanamamaktadır (114). Alışılmış ve gelenekçi bir bakış açısı açısından; “erkek işi” ya da “kadın işi” yorumlanmakta ve bayanlar, genellikle fikir yapısıyla iş dünyasını ve düşünce seçimlerini belirlemektedir (115).

Yetenek: Yetenek, meslek gelişiminde en önemli faktördür. Kişinin bir işte başarılı olma gücüne işaret eder, belirli bir eğitim sürecinden sonra gelebileceği noktayı anlatır. Bir insan yetenekli ise mesleğinde başarılı olur, yükselir ve kariyer yapabilir. Maddi kazancı yükselir dolayısıyla ailesinin de refah seviyesini yükseltir. Eğer yaptığı işin gerekleri ile kişinin nitelikleri uyuyorsa böylece yaşam boyu mutluluğu yakalayabilir.

İlgi: Kişinin bir şeye, nesneye, kişiye veya faaliyete karşı göstermiş olduğu ilgiye karşı öncelik tanıma veya ilgilenmeme ya da o şeye kayıtsız ilgisiz kalma şeklinde göstermiş olduğu tepkiye denir. Meslek alanına ilgisi olan öğrenci, alacağı eğitimle birlikte iş hayatında başarıyı yakalaması beklenmektedir. Yapılan araştırmalarda büyük oranda öğrencilerin okudukları bölümünü seçmelerindeki ana faktör alana duyulan ilgi olması; ilginin meslek seçiminde çok önemli bir rol oynadığını kanıtlamaktadır (116).

Beceri: Kişinin duyuşsal, bilişsel, psikomotor veya fiziksel fonksiyon olarak işlev görmesi o işe yatkınlığına bağlı olarak bir işi başarması ya da ustalık mahareti anlamına gelir. Başka bir ifade ile beceri kişinin ayrıca bir eğitim ve hazırlık istemeden kendisinden istenen işi yapabilme kapasitesine sahip olması anlamına gelir.

Çevre faktörü ve aile yapısı: Kişinin içinde bulunduğu ve hayatını idame ettirdiği çevresi mesleği seçmesinde etkindir. Bireyin ailesinin sosyolojik ve gelir durumu bireyin eğitiminde etkili olduğundan kişinin seçeceği mesleği de belirler. Krippne’ nin (117),

bireylerin meslek seçiminde ailelerin eğitiminden ve meslek düzeylerinden etkilenecek belirlediklerine ait bulgusuyla eş değer olduğu görülmüştür (117). Benzer şekilde Young ve Friesen' nin (118), yapmış oldukları araştırmalarında, ailelerin yaptıkları hareket ve davranışlarıyla çocuklarının mesleki seçimlerine ait amaçlarını ve ilgilerini etkiledikleri bilinmektedir. İstisnaların haricinde ülkemizdeki araştırmalarda bu görüşü desteklemektedir.

2.2.3. Mesleki Gelişim Kuramları

2.4.2.1. Isaacson ve Mesleki Gelişim Kuramı

Isaacson mesleki gelişimi bir süreç olarak görmekte ve bu gelişimsel süreci beş aşamada incelemektedir. Bu süreçler (95);

1. Uyanış ve Farkında Olma (Awareness): Bu zaman dilimi içinde birey ve çocukta meslek bilinci oluşur. Okul öncesi dönemi ile ilköğretim birinci kademe dönemini arasını kapsar (5 - 12 yaş arası). Birey bu dönem içinde çevresinde bulunan kişilerin farklı uğraşları olduğunu anlar. İlkokulun son yıllarına doğru ise kendi ve başka kişiler arasında ilgiler, yetenekler, amaçlar ve motivasyon yönünden çeşitli farklılık ve benzerliklerin olduğunu kavramaya başlar.

2. Meslekleri Keşfetme ve Araştırma (Exploration): Bu zaman dilimi ilköğretim ikinci kademe dönemi olan 12-15 yaş grubu arasındadır. Kişi bu dönem içinde bireylerin ve mesleklerin ortak nitelikleri ve farklı yönleri üzerinde daha fazla ilgi ve bilgiye sahip olmaya, yeni yönleri görebilmeyi sağlamaktadır. Dolayısıyla meslekleri öğrenme ve bununla ilgili araştırma yapması ömür boyu devam etmektedir.

3. Karar Verme (Decision Making): Kişinin ortaöğretim dönemini kapsamaktadır. Kişi bu dönem sürecinde kendisi hakkında ve meslekler ile ilgili oluşmuş olan algılar üzerinden değerlendirilmekle birlikte, geleceğe yönelik bir takım hedefler geliştirilmeye başlanmaktadır.

4. Hazırlık (Preparation): 18-23 yaş aralığını bulanan bu zaman diliminde kişi alanını seçer, yapmış olduğu çalışmalarla mesleğine hazırlanır. Meslekle alakalı temel bilgiler ve mesleği yapmaya dönük temel uygulamalar hazır hale gelmektedir. Bununla ilgili olarak mesleğin temel özellikleri ile ilgili araştırmaya başlanır.

5. İşe Yerleştirme (Employment): Kişinin iş hayatında çalışmaya başlamış olduğu evredir. Bu evrede kişi kazanmış olduğu temel bilgileri uygulamaya başlar. Kişi burada mesleğini yaparken aynı zamanda da mesleği ile ilgili temel gelişimini devam ettirir.

2.4.2.2. Ginzberg ve Mesleki Gelişim Kuramı

Bu kurama göre meslek seçimi doğumdan ölüme kadar oluşan ve gelişen davranış örüntüleri yoluyla belirlenir. Mesleki karar verme sürecini üç dönemde incelemiştir.

1. Hayal Dönemi: Burada çocuk etrafındaki özelliklere ve çevresindeki kişilere bakarak meslek seçimini yapar. Bu evre kişinin, 11 yaş dönemine kadar sürer.

2. Geçici Seçimler Dönemi: Bu dönem kişinin. 11-17 yaş arasındaki ergenlik çağına denk gelmekle birlikte bir takım bölümlere ayrılır. Bu dönemler;

- İlgi Dönemi: İlgiler göz önüne alınır.
- Yetenek Dönemi: Yetenekler dikkate alınır.
- Değer Dönemi: Birey toplumda edineceği yeri düşünür.
- Geçiş Dönemi: Birey bir iş düşünmeye başlar, bunun için de gerekli olan eğitime veya işe yönelir.

3. Gerçekçi Dönem: Genellikle 19-21 yaşları arasında meslek seçimi kesinleşir. Bu dönemde çocuk ilgilerini, yetenek ve kapasitelerini mesleki seçim içerisinde değerlendirir. Bundan sonra da belirlediği mesleğe göre özelliklerini değerlendirir (119).

2.2.4.1. Hoppock ve Mesleki Gelişim Kuramı

Bu kurama göre;

- 1) Bireyler duygusal ihtiyacını ve değerini doyurmak için bir meslek seçerler.
- 2) Seçtikleri meslek kişinin ilgi ve ihtiyacına yeteceğini zannettiği bir meslektir.
- 3) İster belli bir şekilde algılanmış olsun isterse kişinin yönelmiş olduğu hareketlere bakılsın, kişinin ilgi ve istekleri meslek seçimine etki etmektedir (120).

2.2.4.2. Roe ve Mesleki Gelişim Kuramı

Kişinin mesleki gelişimi çocukluk dönemindeki ilgileri ve bunların temelindeki ilgi ihtiyaçların ne şekilde karşılamış olduğuna bağlıdır. Buna göre çocuğun aile ile olan

ilişkileri, ilgiler ve ihtiyaçları mesleği seçerken ilk şartı şeklinde kabul görülmektedir. Bu Kurama baktığımızda hipotezler yediye ayrılmaktadır. Hipotezlerden dört tanesi şöyledir;

- İhtiyaçların seviyesi başarıya ait güdülenme derecesini gösteren temel bir belirleyicidir.
- Normal şartlarda ilgi ihtiyacın doyurulma düzeyi kişinin bilinçaltındaki güdüsünü geliştirmesine engel olur.
- Doyuma ulaşmamış ilgi ihtiyaçlar yüksek düzeyde iseler silinip yok olmuş gibi görünür eğer ilgi ve ihtiyaçlar alt düzeyde ise doyurulmamış bir ihtiyacın hissedilmesine engel olmaktadır.
- İhtiyaç duyulduğu halde karşılanması geciktirilmiş ihtiyaçlar bilinçaltı güdü kaynakları haline gelirler.

Bu düşünce açısından kişinin meslek seçmesine etki yapan bazı ihtiyaçlar, ailelerin çocuklarına gösterdikleri ilgi düzeylerine göre değişkenlik gösterebilir. Yani çocuğuyla ilgili ailelerden ve çocuğuyla ilgisiz ailelerden ya da çocuğunu normal gören ailelerden ciddi şekilde farklılıklar gösterir (120).

2.2.4.4. Holland ve Mesleki Gelişim Kuramı

Bu kuram, bireyin karakter özellikleri ile mesleklerini icra ettikleri çevreye veya mesleğin gerek duyduğu çalışmalardaki korelasyona dayanır. İnsanların benlik yapıları açısından grupta toplanabileceği, yaşamış oldukları çevrelerinde aynı durumda gruplanabileceği kanaatine ulaşmış ve mesleki danışmanlık yönünde geliştirmiş oldukları kişilik kuramı bulunmaktadır (121).

2.2.4.5. Super ve Mesleki Gelişim Kuramı

Super'a göre bir kişi mesleği seçmek ile o zamana dek geliştirmiş olduğu öz kavramının algılayış şeklini uygulamaya geçirmesidir. Bu dönemler; büyüme dönemi, araştırma dönemi, yerleşme dönemi, sürdürme dönemi ve çöküntü dönemleri şeklinde ayrılmaktadır.

Büyüme Dönemi: (14 yaşa kadar) Bu dönemde birey yetişkinleri izler ve onlar gibi davranmaya çalışır onlara benzeme hevesinden dolayı bazı meslek alanlarına özenir. Bunlar bireyin özentilerini ve heveslerini yansıtır. Okula başladığı zaman ilgi ve yeteneklerini

geliştirir, ne yapabileceğini ve ne olabileceğine ait bir öz kavramı geliştirir. Meslek hakkında ve araştırma ile ilgili fikir sahibi olur.

Araştırma Dönemi:14-18 yaş arası dönemi kapsamaktadır. Bireyin kendisini çeşitli rollerde denediği, tecrübeleri ile elde ettiği yeteneklerle, meslek arasında ilişki kurduğu bir devirdir.

Yerleşme Dönemi: 25-44 yaşlar arasında ki dönemdir. Bu dönemde yerleşme, düzen kurma ve var olanın devam ettirilmesi şeklindedir.

Sürdürme Dönemi: Mevcut çalıştığı mesleği geliştirme, devam ettirme ve koruma dönemidir.

Çöküntü Dönemi: Bu dönemde insanın iş temposu düştüğünden bedensel güçten ziyade tecrübeden faydalanır ve insan emeklilik dönemine hazırlık yapar. Bu dönemde süper mesleki gelişim görevleri kavramını ileri sürmüştür.

Bireyin meslek ait görevi ile ilgili kavramları meslek olgunluğu kavramını ortaya çıkarmıştır. Toplum belirli yaşa ait olan kişilerden bazı davranışları yapmasını beklemektedir. Bireyler bu davranışları yaşlarına uygun yapıyorsa bu bireyin mesleki anlamda olgunluğunu gösterir. (14).

2.2.6. Yurt İçinde veYurt Dışında İlgili Yapılan Çalışmalar

Çetin (122), “Anadolu Öğretmen lisesi ve düz (genel) lise çıkışlı eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının karşılaştırılması” konulu araştırmasında, öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının, cinsiyet değişkenine, mezun olunan lise türüne, mezun olunan liseyi tercih sebeplerine, ailede öğretmen bulunma durumuna, ailedeki öğretmenlerin yakınlık seviyesine, bu mesleği seçme sebeplerine ve meslek bilgisi derslerini algıyış biçimlerine göre değişiklik gösterdiği tespit edilmiştir.

Sayın (123), öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine karşı tutumları ve mesleki benlik saygılarını incelemiştir. Eğitim fakültesinde mezun durumundaki öğrenciler ile tezsiz

Yüksek Lisans programı öğrencilerinin mesleki benlik saygıları ve öğretmenlik mesleğine karşı tutumları arasında eğitim fakültesi okuyan mezun durumundaki öğrenciler açısından olumlu ve anlamlı bir fark bulunmuştur. Karahan (124)'ın İstanbul'da ortaöğretimde görev yapan değişik branş ve alanlardaki öğretmenler üzerinde yaptığı araştırmanın sonuçları, öğretmenlerin orta düzeyde tutuma sahip olduklarını göstermektedir.

Övet (125)'in Eskişehir Anadolu Üniversitesi eğitim fakültesi öğretmenlik bölümlerinde öğrenim gören öğrencilerin öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan sebeplerin saptanması amacıyla yaptığı çalışmanın sonunda öğrencilerin bu mesleğe yönelmelerinde öğrencinin cinsiyeti, ailenin meslek durumuna göre gruplar arasında istatistiksel olarak belirgin fark saptanmıştır.

Lubis (126), "Endonezya'daki mesleki ve teknik öğretmen eğitimi kolejleri öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları" adlı çalışmasında öğrencinin tutumlarını ayrı değişkenler açısından araştırmıştır. Bu araştırmaya göre; öğrencilerin öğretmenlik mesleğine karşı iyi ve güzel tutumlara sahip oldukları; öğrencilerin pedagojik formasyon derslerine ait fikirlerinin iyi yönde olduğu; öğrencilerin öğretmenlik mesleğine ait tutumlarının ve bu derslere ait fikirlerinin, okuldaki yer alan programın alanı, okuldaki giriş tarihi, okuldaki ders notları ve cinsiyet ile alakalı olduğu saptanmıştır. Awanbor'un (127), Nijerya'da yaptığı çalışmada öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine ait tutum ve davranışlarını test etme amacını taşımaktadır. Yapılan çalışmaların sonuçlarına göre öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleği anlayışları ile tutumları arasında belirgin bir ilişkinin olduğu açısından bulgular söz konusudur. Çalışmaya katılmış olanlardan bazıları öğretmenlik mesleğini algılayış ölçeğinden olumlu tutum göstermişken, mesleğe yönelik tutumlarında kısıtlı ekonomik gelir ve yetersiz mesleki saygınlık gibi sebeplerden dolayı olumsuz tutum göstermişlerdir. Shaukat'ın (128), Pakistan'da eğitimci yetiştiren programların öğretmenlere olumlu tutumları kazandırma ve bu tutumların etkinliğini belirlemek için yapmış olduğu araştırmalarda, öğretmen yetiştiren ve bu programları uygulayan birimlerin mesleki tutum geliştirme açısından etkilerinin olmadığını kanısına varmışlardır. Öğretmenlik tutumlarını farklı değişkenler arasında araştırılmış cinsiyet durumuna ve öğretim süresinin öğretmenlik tutumları açısından etkisinin olduğu görülmüş, ancak; ailenin eğitim seviyesi ise öğretmenlik tutumları üzerinde etkisinin farklılaştırmadığı

sonucuna ulaşmıştır. Çalışmaların sonuçlarına göre öğretmen eğitimi veren kurumlardaki programların yeniden değerlendirilmesi ve düzenlenmesi gerektiği, öğretmen yetiştiren birimde çalışanların da öğretmen adayları kadar olumlu bir tutuma sahip olmaları gerektiği ve öğretim zamanının öğretmenlik tutumları kazandırmak adına uzatılmasının gerekliliği için tavsiyelerde bulunulmuştur.

3.GEREÇ ve YÖNTEM

3.1. Araştırmanın Yöntemi

Bu kısımda, çalışma modeli, çalışma grubu, veri toplama araçları, işlem yolu ve verilerin analizi ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

3.2. Araştırma Modeli

Bu çalışma, Beden eğitimi öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörler arasındaki değerlendirilmesi amacıyla yapılan çalışmadır (129).

3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklem Grubu

Araştırma ve çalışmada veri toplamak amacıyla Gaziantep Üniversitesinde okuyan üniversite öğrencileri evren olarak belirlenmiş olup, rastgele yöntemle seçilen ve bu araştırmaya gönüllü olarak katkı veren toplam 410 (135 kadın, 275 erkek) kişi örneklem grubu olarak belirlenmiştir. Kadınların yaş ortalaması 21.17 ± 2.11 , erkeklerin yaş ortalaması 21.93 ± 2.61 olarak tespit edilmiştir. Araştırmada ele alınan değişkenler özellikler tablo 1’de verilmiştir.

Tablo 1. Araştırma grubuna ait kişisel özellikler

Değişkenler	Gruplar	n	%
Yaş	18-20 yaş	118	28,9
	21-23 yaş	190	46,1
	24 yaş ve üzeri	102	25,0
Cinsiyet	Erkek	275	67,0
	Kadın	135	33,0
Sınıf	1.Sınıf	159	38,8
	2.Sınıf	29	7,0
	3.Sınıf	90	21,8
	4.Sınıf	132	32,3
Lise Türü	Fen Lisesi	9	2,2
	Anadolu Lisesi	258	62,9
	Meslek Lisesi	120	29,4
	İmam Hatip Lisesi	7	1,7
	Çok Programlı Lise	4	1,0
	Açık Öğretim Lisesi	7	1,7
	Spor Lisesi	5	1,2
Gelir Düzeyi	İyi	59	14,3
	Orta	190	46,4
	Kötü	161	39,3
Not Ortalaması	1.50-1.99 arası	2	,5
	2.00-2.49 arası	33	8,0
	2.50-2.99 arası	159	38,8
	3.00-3.49 arası	194	47,3
	3.50-4.00 arası	22	5,3

3.4. Veri Toplama Araçları

Çalışma verilerini toplamak için; kişisel bilgi formu ve iki ölçek kullanılmıştır. Araştırma grubunun sosyo-demografik değişkenler ile alakalı bilgilerini toplamak adına çalışmacı tarafından konuyla alakalı uzman görüşleri alınarak “Kişisel Bilgi Formu” hazırlanmıştır. Beden eğitimi öğretmenleri adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile öğretmenlik mesleğini tercih etmelerinde etkili olan faktörler arasındaki ilişkiyi ölçmek için; Çalışmada veri toplama aracı olarak Üstüner (85), tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği ile Övet (125), tarafından geliştirilen Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenlerine İlişkin Tutum Ölçeği kullanılmıştır.

3.4.1. Kişisel Bilgi Formu

Çalışmanın birbirinden bağımsız olan değişkenlerine ait veriler, çalışmacının hazırlamış olduğu kişisel bilgi formu ile kazanılmıştır. Kişisel bilgi formu'nda; Yaş, cinsiyet, sınıf, mezun olduğu lise türü, ailenin gelir düzeyi, not ortalaması ile alakalı sorular yer almaktadır (Ek 1).

3.4.2. Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği

Üstüner (85), tarafından öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek için geliştirilen, beşli likert tipinde ve 34 maddeden oluşan “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği” ile elde edilmiştir. Ölçme aracı 5=Tamamen Katılıyorum, 4=Çoğunlukla Katılıyorum, 3=Orta Düzeyde Katılıyorum, 2=Kısmen Katılıyorum, 1 = Hiç Katılmıyorum olarak puanlanmıştır. Ölçek maddelerinden 10 tanesi olumsuz ifadeler içermektedir. Olumsuz ifadelerin tersten puan değerleri (1=5, 2=4, 3=3, 4=2, 5=1) olarak girilmiştir. Aracın geçerlilik ve güvenilirlik çalışması Üstüner (85), tarafından yapılmıştır. iç tutarlılık katsayısı. 93 olarak hesaplanmıştır. Ölçek tek boyutlu bir ölçektir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 170, en düşük puan ise 34'tür. Ölçekten alınan yüksek puan öğretmenlik mesleğine yönelik olumlu tutumu, düşük puan ise olumsuz tutumu göstermektedir.

3.4.3. Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenlerine İlişkin Tutum Ölçeği

Araştırmada Övet'in (125), geliştirmiş olduğu Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenlerine İlişkin Tutum Ölçeği (ÖMTİT) Likert tipi bir ölçek formudur. Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenlerine İlişkin Tutum Ölçeği 31 maddeden meydana gelmiştir. Övet (125), tarafından geliştirilmiş olan Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etme Nedenlerine İlişkin Tutum Ölçeğindeki maddelerde “Tamamen Katılıyorum” 5, “Katılıyorum” 4, “Kararsızım” 3, “Katılmıyorum” 2, “Kesinlikle Katılmıyorum” 1 puan almaktadır. Bu ölçekte bulunan olumsuz ifadeler ise (2, 3, 4, 8, 10, 12, 16, 24, 26) tersine puanlanmaktadır. Ölçekten alınabilecek en düşük toplam puan 31, en yüksek toplam puan ise; 155'dir. Övet (125), tarafından yapılan geçerlilik ve güvenilirlik analizi sonucunda ölçeğin geçerli ve güvenilir bir ölçek olduğu kanaatine varılmıştır. Ölçeğin güvenilirliğini ölçen Cronbach Alpha değeri 0,8640 olarak hesaplanmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Elde edilen verilerin analizi SPSS 22.00 istatistik programı ile yapılmıştır. Araştırmada elde edilen bulgulara uygulanan normallik testlerinin neticesinde, Skewness-Kurtosis değerleri -1.5 ile +1.5 arasında olduğundan verilerin normal dağılımında olduğu belirlenmiştir. İstatistiksel analizlerde ikili gruplar için Independent Sample t testi, çoklu gruplar Gruplar arasındaki farkı belirlemek için One Way ANOVA (LSD) testi yapılmıştır. Değişkenler arasındaki ilişkiyi belirlemek için ise; Pearson korelasyon analizi kullanılmıştır.

4.BULGULAR

Bu bölümde araştırma sonucunda toplanan veriler ortalama ve standart sapma şeklinde sunulmuş ve istatistiksel analizleri verilmiştir.

Tablo 4.1. Araştırma grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ile öğretmenlik mesleğini tercih etmelerine yönelik tanımlayıcı istatistikler

	N	Min.	Max.	Ortalama	ss.
Mesleğe Yönelik Tutum	410	58.00	170.00	141.88	22.67
Tercih Etme Nedenleri		45.00	133.00	75.27	18.14

Tablo 4.1.'de Çalışma grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ile öğretmenlik mesleğini tercih etmelerine yönelik tanımlayıcı istatistikler verilmiştir. Tablo incelendiğinde araştırma grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ortalaması 141.88 ± 22.67 olarak; öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine dair ölçek puan ortalamaları ise 75.27 ± 18.14 olarak tespit edilmiştir.

Tablo 4.2. Çalışma grubunun ölçeklerden kazandıkları verilerin puanlarının cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırması

	Cinsiyet	N	Ortalama	ss.	t	p
Mesleğe Yönelik Tutum	Erkek	275	139.82	22.39	-2.603	.009
	Kadın	135	146.00	22.73		
Tercih Etme Nedenleri	Erkek	275	75.79	17.73	.845	.399
	Kadın	135	74.19	18.96		

Tablo 4.2.'de çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırması verilmiştir. Tablo incelendiğinde erkek grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ortalaması 139.82 ± 22.39 olarak, kadın grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ortalaması 146.00 ± 22.73 olarak; erkek grubunun öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine dair ölçek puan ortalamaları 75.79 ± 17.73 olarak, kadın grubunun öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine dair ölçek puan ortalamaları 74.19 ± 18.96 olarak tespit edilmiştir.

Cinsiyetler arasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları arasında kadın bireyler lehine anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0.05$). Ancak öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine dair ölçek puanları arasında belirgin değişkenlik görülmemiştir ($p > 0.05$).

Tablo 4.3.Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların yaş değişkeni açısından karşılaştırması

		KT	sd	KO	F	p
Mesleğe Yönelik Tutum	Gruplar arası	2305.870	2	1152.935	2.258	.106
	Grup içi	207302.771	407	510.598		
	Toplam	209608.641	409			
Tercih Etme Nedenleri	Gruplar arası	129.009	2	64.505	.195	.823
	Grup içi	134507.012	407	330.484		
	Toplam	134636.022	409			

Tablo 4.3.'te araştırma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların yaş değişkeni açısından incelenmesi ve karşılaştırması verilmiştir. Yaş grupları arasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ve öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine dair ölçek puanları arasında belirgin farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.4.Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların sınıf değişkeni açısından karşılaştırması

		KT	sd	KO	F	p	Fark
Mesleğe Yönelik Tutum	Gruplar arası	4750.014	3	1583.338	3.130	.026	1-4 2-4
	Grup içi	204858.627	406	505.824			
	Toplam	209608.641	409				
Tercih Etme Nedenleri	Gruplar arası	1320.054	3	440.018	1.340	.261	
	Grup içi	133315.968	406	328.364			
	Toplam	134636.022	409				

Gruplar; 1.sınıf, 2.sınıf, 3.sınıf, 4.sınıf

Tablo 4.4.'te Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların sınıf değişkeni açısından karşılaştırması verilmiştir. Sınıf grupları arasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarında dördüncü sınıf öğrencileri ile birinci ve ikinci sınıf öğrencileri arasında belirgin farklılık görülürken ($p<0.05$), öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine dair ölçek puanları arasında belirgin farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.5.Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların lise türü değişkeni açısından karşılaştırması

		KT	sd	KO	F	p	Fark
Mesleğe Yönelik Tutum	Gruplar arası	10415.429	6	1735.905	3.503	.002	2-1. 3-1
	Grup içi	199193.212	403	495.506			6-1. 3-4
	Toplam	209608.641	409				6-3. 6-7
Tercih Etme Nedenleri	Gruplar arası	3965.413	6	660.902	2.038	.060	
	Grup içi	130670.609	403	324.245			
	Toplam	134636.022	409				

Gruplar;1.Fen lisesi, 2.Anadolu lisesi, 3.Meslek Lisesi, 4.İmam Hatip Lisesi, 5.Çok Programlı lise, 6.Açık Öğretim Lisesi, 7.Spor Lisesi

Tablo 4.5.'te çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların okudukları lise türü değişkeni açısından karşılaştırması verilmiştir. Lise türü grupları arasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarında fen lisesinde okuyanların anadolu lisesinde okuyanlar, meslek lisesinde okuyanlar ve açıköğretim lisesinde okuyanlar ile aralarında; imam hatip lisesinde okuyanlar ile meslek lisesinde okuyanlar arasında; açıköğretim lisesinde okuyanlar ile meslek lisesinde okuyanlar ve spor lisesinde okuyanlar arasında anlamlı farklılık görülürken ($p<0.05$), öğretmenlik mesleğini seçme sebeplerine dair ölçek puanları arasında anlamlı ve belirgin farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.6.Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların gelir durumu değişkeni açısından karşılaştırması

		KT	sd	KO	F	p	Fark
Mesleğe Yönelik Tutum	Gruplar arası	7786.565	2	3893.283	7.832	.000	1-3 2-3
	Grup içi	201822.075	407	497.099			
	Toplam	209608.641	409				
Tercih Etme Neden	Gruplar arası	430.527	2	215.264	.653	.521	
	Grup içi	134205.495	407	329.743			
	Toplam	134636.022	409				

Gruplar;1.iyi, 2.orta, 3.kötü

Tablo 4.6.'da çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların gelir durumu farklılıkları açısından karşılaştırması verilmiştir. Gelir durumu grupları arasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarında gelir düzeyi iyi ve orta olanlar ile kötü

olanlar arasında anlamlı farklılık görülürken ($p<0.05$), öğretmenlik mesleğini tercih etme sebeplerine dair ölçek puanları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.7.Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların not ortalaması değişkeni açısından karşılaştırması

		KT	sd	KO	F	p
Mesleğe Yönelik Tutum	Gruplar arası	2647.825	4	661.956	1.292	.272
	Grup içi	206960.815	405	512.279		
	Toplam	209608.641	409			
Tercih Etme Nedenleri	Gruplar arası	2680.191	4	670.048	2.057	.086
	Grup içi	131955.831	405	325.817		
	Toplam	134636.022	409			

Tablo 4.7.'de Çalışma grubunun ölçeklerden elde ettikleri puanların not ortalaması değişkeni açısından karşılaştırması verilmiştir. Not ortalaması grupları arasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ve bu mesleği tercih etme sebeplerine dair ölçek puanları arasında belirgin farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Tablo 4.8.Erkek ve kadın öğretmen adaylarının ölçeklerden elde ettikleri puanların korelasyonu

			Tercih Etme Neden
Erkek (n=273)	Mesleğe Yönelik Tutum	r	-.343
		p	.000
Kadın (n=136)		r	-.544
		p	.000

Tablo 4.8.'de erkek ve kadın bireylerin mesleğe yönelik tutumları ile tercih etme nedenleri arasındaki ilişkiye dair korelasyon analizi verilmiştir. Hem erkek hem de kadın bireylerde mesleğe yönelik tutumları ile tercih etme nedenleri arasında negatif yönlü orta düzeyde anlamlı bir korelasyon tespit edilmiştir ($p<0.05$). Erkek ve kadın bireylerin mesleğe yönelik tutumları arttıkça tercih etme nedenlerinin azaldığı söylenebilir.

5.TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu bölümde araştırma grubunun; öğretmenlik alanına yönelik tutumlarıyla bu mesleği seçme sebeplerine ilişkin alt boyutlarından aldıkları puanların beden eğitimi öğretmeni adaylarının, yaş, cinsiyet, sınıf, bitirilen lise türü, ailenin gelir düzeyi, not ortalaması ve değişkenler açısından verisel olarak anlamlılık saptanan neticelere ilişkin veriler tartışılmıştır.

Çalışmamızda araştırma grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ortalaması 141.88 ± 22.67 olarak; öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine dair ölçek puan ortalamaları ise 75.27 ± 18.14 olarak tespit edilmiştir.

Üstüner ve ark. (130), öğretmen adaylarının öğretmenlik alanına yönelik tutumlarının ölçüldüğü ve öğretmenlik bölümlerde öğrenim gören öğretmen adayları üzerinde yapılan çalışmada beden eğitimi öğretmeni adaylarının kullanılan ölçekten maksimum puanı aldıklarını belirtmişlerdir. Dağ (131), sınıf öğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek için yapmış olduğu çalışmada, öğretmen adaylarının mesleklerine yönelik tutumlarını iyi yönde ve orta düzeyde bulmuştur. Ayrıca Abbasoğlu (132) beden eğitimi öğretmeni adayları üzerinde yapmış olduğu çalışmada beden eğitimi öğretmeni adaylarının, kişilik saygısı ve öğretmenlik mesleğine ilişkin tutum puanlarının yüksek olduğunu belirtmiştir (133, 134). Alan yazında konuyla alakalı alanda uygulanan araştırmalardaki veriler çalışmamızı destekler niteliktedir.

Öğretmenlik mesleğine dönük olarak beden eğitimi öğretmen adaylarının buradan hareketle genel olarak tutumlarının yüksek olduğu söylenebilir. Beden Eğitimi öğretmeni olabilmenin ön koşulu spor ile uğraşmış olmaktır ve dolayısıyla sporcu bir kişilik yapısına sahip bireylerin benlik saygılarının yüksek olması beklenir. Ayrıca, bireyler beden eğitimi öğretmeni yetiştiren kurumlara girebilmek için özel yetenek sınavlarına tabi tutulmaktadır ve bu sınavlarda başarılı olabilmek için bireylerin büyük bir özveri ve istekle hareket ettikleri bilinmektedir. Dolayısıyla büyük zorluklarla elde edilecek olan bir mesleğe ilişkin tutumlarında yüksek olması beklenir.

Cinsiyet değişkeni açısından, araştırma grubunun öğretmenlik alanlarına ait tutum puanları arasında kadın bireyler lehine yönelik bir farklılık bulunmuştur ($p<0.05$). Ancak ğretmenliği seçme sebeplerine dair ölçek puanlarında belirgin değişiklik görülmemiştir ($p>0.05$). İncelenen araştırmalarda, bayan ğretmen adaylarının kendi mesleğine yönelik tutumlarının daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur (130,135, 136, 137, 138, 139, 140, 141,142, 143).

Nadir olmakla beraber yapılan birkaç çalışmada öğretmenlik alanına yönelik tutumlarda cinsiyet değişkeni bakımından değişiklik olmadığı belirtilmektedir (144, 145). Az kısmın da erkekler tarafından olumlu sonuçlar olduğu belirtilmektedir (146, 147). Sonuçların farklı olmasın da çalışmanın uygulandığı bölgedeki kültürel sosyal ve ekonomik değişkenler gibi etmenlerden kaynaklandığını söyleyebiliriz.

Ayrıca, yapılan çalışmalarda (86), Tanrıen (136), ştn ve ark. (148), Gürbüz ve Kışoğlu (149), iek–Sağlam’ın (140) yapmış oldukları çalışmalarında bayanların öğretmenlik mesleğine karşı olan tutumlarının daha olumlu olduğunu saptamıştır. Erdem ve Anılan (150) ise bu tutumların cinsiyet farklılıklar açısından değişkenlik olmadığını saptamıştır. Fakat bahsedilen çalışma verilerinin göstergesi genelde bayanların daha olumlu bir tutuma sahip olduklarını belirtmektedir. Bunun sebebi ise; içinde bulunduğumuz toplumda bu mesleğin zaman mesai ve çalışma koşulları açısından aile ve yaşantı hayatı ile beraber yapılabileceği kanaatine vardığından bu mesleği bayanlara yönelik bir meslek olarak görmektedir. Bayanların ise bu toplumsal değeri içselleştirmeleri böyle bir tutumun ortaya çıkmasında önemli bir etmendir.

İlgili alanda yapılan çalışmalarda beden eğitimi ğretmeni adaylarının öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumların cinsiyet değişkeni açısından farklılaşmadığı görülmüştür (132, 151, 152). Ancak farklı branş ğretmen adaylarında kadınlar lehine daha yüksek puanlar elde edildiğine ilişkin çalışmalar da bulunmaktadır (153, 154).

Yaş değişkeni açısından, araştırma grubunun grupları arasında öğretmenlik alanı açısından tutum puanları ve bu mesleği tercih etme sebeplerine dair ölçek puanları arasında belirgin değişkenlik görülmemiştir ($p>0.05$). Abbasoğlu ve nc (155) yaptıkları araştırmada

akademik başarısı yüksek olan beden eğitimi öğretmen adaylarının öğretmenliğe karşı tutumlarının daha fazla olduğunu belirtmişlerdir.

Sınıf değişkeni açısından araştırma grubunun sınıf grupları arasında öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarında dördüncü sınıfa giden öğrenciler ile birinci ve ikinci sınıfa giden öğrenciler arasında belirgin farklılık görülürken ($p<0.05$), bu mesleği seçme sebeplerine dair ölçek puanları arasında belirgin ve anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Mezun olunan lise türü değişkeni açısından araştırma grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarında fen lisesinde okuyanların anadolu lisesinde okuyanlar, meslek lisesinde okuyanlar ve açık öğretim lisesinde okuyanlar ile aralarında; imam hatip lisesinde okuyanlar ile meslek lisesinde okuyanlar arasında; açık öğretim lisesinde okuyanlar ile meslek lisesinde okuyanlar ve spor lisesinde okuyanlar arasında anlamlı farklılık görülürken ($p<0.05$), öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine dair ölçek puanları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Aile gelir düzeyi değişkeni açısından araştırma grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarında gelir düzeyi iyi ve orta olanlar ile kötü olanlar arasında anlamlı farklılık görülürken ($p<0.05$), öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenlerine dair ölçek puanları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Abbasoğlu (132) ve Dağ (131)'ın yaptıkları çalışmalarda da aylık gelir düzeyi açısından öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanlarında farklılık bulunamamıştır.

Not ortalaması değişkeni açısından araştırma grubunun öğretmenlik mesleğine yönelik tutum puanları ve öğretmenlik mesleğini tercih etme sebeplerine dair ölçek puanları arasında anlamlı farklılık görülmemiştir ($p>0.05$).

Konuyla alakalı incelenen çalışmalarda akademik başarı durumu yüksek bulunan öğretmen adaylarının, bu mesleğe ait tutum puanlarının yüksek olduğu yönünde bulgular mevcuttur (156, 132). Ölçeklerin kadın ve erkeklerin ayrı ayrı yapılan analizlerinde hem erkek hem de kadın bireylerde mesleğe yönelik tutumları ile tercih etme nedenleri arasında negatif yönlü orta düzeyde anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir ($p<0.05$). Erkek ve kadın bireylerin mesleğe yönelik tutumları arttıkça tercih etme nedenlerinin azaldığı söylenebilir.

Gürkan (157) yapmış olduğu araştırmasında öğretmenlik tutum puanlarının oldukça düşük düzeyde kaldığını ifade etmiştir.

Nitelikli ve kaliteli öğretmen yetiştirme için bu programları uygulayan eğitim fakülteleri ve pedagojik formasyon birimleri buralarda eğitim görececek kişilerin öğretmenliği tercih etme sebepleri ve beklentilerinin ne yönde olduğunun bilinmesi önemli gözükmemektedir (158).

Kişilerin mesleklerini seçmelerindeki amaçları meslekte faydalı ve başarılı olmaları hususunda önemli bir etmendir. Meslek seçimini etkileyen etmenler farklılık arz etmektedir. Lakin kişiler meslek seçerken hiç bir etki altında kalmadan bu mesleği kendi iradesi ile yapabileceğine ve bu meslekte faydalı olabileceğine inanmaları onların mesleki doyumuna da verim katacaktır.

Yapılan başka bir çalışmada insanların istemedikleri mesleklere yönelmek durumunda kalmaları meslekteki başarı düzeyini engelleyecektir. İsteyerek meslek seçmeleri ve bu mesleğe ait tutum düzeyinin yüksek olması ise, yapmış oldukları meslekte faydalı olmaları ve başarıyı yakalamaları yönünden önem arz etmektedir (159).

Buldur ve Bursal (160) çalışmalarında öğretmenliği tercih etmelerinde bu meslekle ilgili pozitif beklentilerinde en önemli etmenin isteyerek yapmalarının önemli olduğu kanaatine varmışlardır. Dağ (131), yapmış olduğu çalışmasında, sınıf öğretmeni adaylarının, meslek ile ilgili görüşlerinin ve bu mesleği seçmelerinde önemli etmenler arasında olduğunu ifade etmiştir.

Boz ve Boz (161) tarafından yapılan çalışma ile Hacıömeroğlu ve Şahin-Taşkın, (162) tarafından yapılan araştırmalarda öğretmen adaylarının işini severek yapması, iş güvencesinin olması, mesai kavramı ve mesai durumlarının esnekliği sebebiyle bu alanı tercih ettiklerini ifade etmişlerdir.

Alan yazınında yapılan çalışmalara baktığımızda elde edilen birçok verinin araştırmalarımız da ortak yönlerinin olduğu saptanmıştır. Yapılan çalışmalara baktığımızda öğretmen adaylarının bu mesleği seçmelerindeki etmenlerin başında; çok yönlü olması ve toplumdaki değeri önemi, öğretmenlikten mutluluk duyma, uygun mesai saatleri iş güvencesinin olması, gibi özellikler ön plana çıkmıştır.

Ayrıca ülkemizde yapılan çalışmalara katılan öğretmen adaylarının öğrenim gördükleri alanları tercih etme nedenleri arasında öğrenim konularına olan ilgi, zorlama olmayacağı düşüncesi, aile ve çevresinin isteği ya da tavsiyesinden dolayı yaptıkları görülmüştür (116, 149, 158, 160, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173).

Bunun yanında alan yazınına bakıldığında bu mesleği seçme sebepleri bu mesleğe yönelik tutum arasındaki korelasyon adına çalışmaların çok az ve nadir olduğu görülmektedir.

Bu alanda yurt dışındaki bazı çalışmaların da ülkemizdeki çalışmaların sonuçlarıyla paralel olduğu görülmektedir. OECD (174) raporuna göre birçok Avrupa ülkesinde, öğretmenlik mesleğinin tercihinde çocuklarla ve gençlerle çalışma isteği etkili olup, onlara sosyal ve kültürel anlamda katkıda bulunmak, onları geliştirmek v.b. içsel motivasyon etmenleri yüksek düzeyde etkiliyken, Brunei, Zimbave, Cameron Jamaika gibi farklı kültürlerin bulunduğu yerlerde ise ekonomik kazanç, iş garantisi, motivasyon etmenlerinin meslek seçiminde daha etkin olduğu görülmektedir.

Papanastasiou ve Papanastasiou (175), yapmış olduğu araştırma da bu alandan mezun olduktan sonra atanmanın çabuk olması kuvvetli dışsal motivasyon kaynaklı seçme nedeni olarak gösterilmiştir. Chuan'ın (176), Malezya'da yaptığı çalışmada adayların mesleği tercih ederken dışsal motivasyon etmenlerinin etkisinin içsel motivasyon etmenlerine göre daha fazla olduğu görülmüştür. Manuel ve Hughes'ın (177), Avustralya'da yapmış olduğu araştırmalarda; meslek seçiminde etkili sebeplerde içsel olarak motivasyon etmenleri görülmüştür. Öğretmenlik meslek tercihinde içsel motivasyon etmenlerinin öncelik taşıması bilinen bir husustur. Bu nedenle yapılan çalışmanın kapsamındaki etkinliklere katılanların seçme sebeplerinde içsel faktörlerin öncelik bulunmasının hem öğretmen eğitiminde hem de öğretmenlik görevi sürecinde olumlu ve faydalı etkilerinin olduğu düşünülmektedir.

Chuan'ın (176), öğretmenlik mesleğini sadece dışa bağlı sebeplerle seçenlerin, mesleğe başladıklarında ve ilerleyen dönemlerinde olumsuz durum yaşayıp, sıkıntı duyabilecekleri bilinen bir gerçektir. Çünkü öğretmenliğin fiziksel ve duygusal anlamda emek isteyen meslek ve uğraş alanı olduğunu vurgulamaktadır.

Sonuç olarak, çalışmada beden eğitimi öğretmenleri adaylarının öğretmenlik mesleğini tercih etme nedenleri orta düzeyde görülürken bu alana yönelik tutumlarının yüksek düzeyde olduğu belirlenmiştir. Bayanların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının erkeklere nazaran daha olumlu olduğu, 4.sınıfta okuyanların 1 ve 2.sınıflarda okuyanlardan daha olumlu tutuma sahip oldukları, açıköğretim lisesi mezunlarının daha yüksek tutuma sahip oldukları ve gelir durumu orta ve iyi olanların öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının daha olumlu olduğu kanısına varılmıştır. Bayan ve erkek öğretmen adaylarının öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının arttığı durumlarda tercih etme nedenlerinde bir düşüş olduğu belirlenmiştir.

Öneriler;

- Bu çalışma Türkiye'deki Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu bölümlerinde öğrenim gören tüm öğrencilere yapılabilir
- Bu kapsamda diğer Branş Öğretmenleri ile Beden Eğitimi Öğretmenlerinin mesleki açıdan kendi aralarındaki tutumları hakkında çalışmalar yapılabilir.

6. KAYNAKLAR

1. Çoban A. Öğretmen Eğitiminde Mikro Öğretim ve Farklı Yaklaşımlar. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi. 2015.14(53):219-231.
2. Kılbaş K.Ş. Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Nobel Kitapevi, Ankara: 2003.s.208.
3. Dilaver H. Türkiye’de Öğretmen İstihdamının Dünü, Bugünü ve Yarını, Eğitimimize Bakışlar. Kültür Koleji Vakfı Yayınları, İstanbul: 1996.s.119.
4. Tamer K, Pulur A. Beden Eğitimi ve Sporda Öğretim Yöntemleri. Ankara: 2001. Kozan Ofset Matbaası,s.20,s.39,s.51.
5. Lukin L.E, Bandalos D.L, Eckhout, T.J. Facilitating the Development of Assessment Literacy. Educational Measurement: Issues and Practice 2004, 23(2), 26-32.
6. Şişman, M. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Pegem Yayıncılık, 1999 s.223.
7. Erden M. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İstanbul: Epsilon Yayıncılık, 2005.
8. Altıntaş E. Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü Birinci ve Dördüncü Sınıf Öğrencileri ve İlkokul Öğretmenlerinin İlkokul Öğretmenliği Mesleğini Algılamaları Arasındaki Fark. İstanbul:4.Ulusal Eğitim Bilimleri Kongresi Bildirileri. 1999.
9. Celep C. Meslek Olarak Öğretmenlik. Celep C. (Editör), Ankara: Anı Yayınevi, 2004: s.38-39.
10. Akbaşlı S. Eğitim Bilimine Giriş. Kasım Kıroğlu, Cevat Elma (Editörler). Ankara: Pegem Akademi. 2009.
11. Rubinton N. Rubinton Instruction in Career Decision Making and Decision-Making Styles. Journal of Counseling Psychology, 27 (1980), pp. 581- 588.
12. Polly A, Jimmy S.C. The Toolbox and the Mirror: Reflection and Practice in Progressive Teacher Education. Radical Teacher. 2002.
13. Bordin E.S. Psychological Review, Vol (1943).50(4), 415-429.

14. Super D. E. "Toward Making Self-concept Theory Operational," In D. E. Super, R. Starishewsky, N. Matlin, & J. P. Jordaan (Eds.), Career Developmerre Self-cancept Theory. N. Y.: Teachers College, Columbia University, (1963) s. 17-32.
15. Hacıoğlu F, Alkan C. Öğretmenlik Uygulamaları Öğretim Teknolojisi. İstanbul: Alkım Yay. 1997.
16. Aydın R. (2009).“Türkiye’de Öğretmen Sorunları Açısından Milli Eğitim Şûralarının Değerlendirilmesi (1980–2000). Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 42(2), s. 199-237.
17. Başaran İ.E. Eğitim Psikolojisi: Modern Eğitimin Psikolojik Temelleri. Ankara: Gül Yayınları.1996.
18. Alkan C. "Eğitim Ortamları: Kavramlar, Süreçler, Araçlar, Gereçler, Planlama, Organizasyon, Yönetim, Kullanma", Ankara:1979 A.Ü. Eğitim Fakültesi Yayınları No: 85.
19. Karacaoğlu C. Öğretmenlerin Yeterlilik Algıları, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. Haziran 2008. 5 (1), 70-97
20. Ergün M, Özdaş A. Öğretim İlke ve Yöntemleri.İstanbul: Kaya Matbaacılık, 1997.
21. Gömleksiz M.N. The Turkish Online Journal of Educational Technology TOJET April 2004 ISSN: 1303-6521 3(2) s.11.
22. Öztürk H. Eğitim Sosyolojisi.Ankara: Hatiboğlu Yayınları, 1993.
23. Cüceloğlu D, Erdoğan İ. Öğretmen Olmak Bir Cana Dokunmak, İstanbul: Final Kültür Sanat Yayınları. 2015.
24. Bek Y. Öğretmenin Toplumsal / Mesleki Roller ve Statüsü, Yüksek Lisans Dönem Projesi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne. 2007.
25. Değirmencioğlu, C, Küçükahmet L. Öğretmenlik Mesleğine Giriş (2. Baskı). İstanbul: Alkım Yayınları, 1999.
26. Erden M. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. İstanbul: Alkım Yayınları. (2004).
27. Gürkan T. “Öğretmenin Nitelikleri ve Görevleri”, Öğetmenlik Mesleğine Giriş, (Editör: Ersan Sözer) Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları 2000.

28. Harmandar İ. H. Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri. Ankara: Nobel Basımevi, 2004. s.87-88.
29. Fidan N, Erden M. Eğitime Giriş. Ankara: Meteksan, 5. Baskı. 1994.
30. Güdek B. Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. ve 4. Sınıf Öğrencilerinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Öğrenciye Ait Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2007.
31. Gerek Ö. Sınıf Öğretmenlerinin Yeni İlköğretim Programı Hakkındaki Görüş Değerlendirme ve Yeterlilikleri Üzerine Bir Araştırma, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Konya 2006.
32. Şahin A. E. Meslek ve Öğretmenlik. (Edit: V. Sönmez). Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Anı Yayıncılık, 2004.
33. Özdemir S, Yalın H.İ. Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Ankara: Nobel Yayınevi, 2000.
34. Ergün M. Eğitim Sosyolojisi. Ankara: Ocak Yayınları, 1994.
35. Erden M. Öğretmenlik Mesleğine Giriş Ankara: Alkım Yayınları, 1998.
36. Küçükahmet L. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Nobel Yayınları, 2002.
37. Ataunal A. Niçin ve Nasıl Bir Öğretmen. Ankara: Milli Eğitim Vakfı Yayınları 2003.
38. Başaran İ.E. Eğitim Yönetimi. Ankara: Yargıcı Matbaası, 1996.
39. Şenel H.G, Demir İ, Sertelin Ç, Kılıçaslan A, Köksal A. The Relationship Between Attitudes Toward Teaching Profession And Personality Characteristics. Eurasian Journal of Educational Research, (2004). 15(4):99-109.
40. Özkan R. Birey ve Toplum Gelişiminde Öğretmenlik Mesleğinin Önemi. MEB Yayınları, 2005.
41. Yalın H.İ. Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme. Ankara: Nobel Yayıncılık, 2002.
42. Tezcan M. Eğitim Sosyolojisi. Ankara: Zirve Ofset, 1992.
43. Çelikten M. Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. Ankara: Pegem Akademi Yayınları 2005.

44. Bilge N. Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1989: s.235.
45. Candan N, Bağırhan T. Riyazet-i Bedeniye’ den Spor Bilimlerine: Türkiye’de Spor Bilimlerinin Gelişimi, Spor Eğitiminin ve Performansının Felsefi Temelleri Sempozyumu. Manisa: 8-9 Nisan 2005, Süleyman Demirel Kültür Merkezi, 2005: s.12-13.
46. Çöndü A. Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri. Ankara: Nobel Yayıncılık, 1999.
47. Taşdemir M, Baloglu N, Topcan C. Milli Eğitimin Yasal Temelleri. Ankara: Ocak Yayınları, 2000: s.46.
48. Çoban B, Devecioğlu S, Zirek O, Sarıkaya M, Güler G, Turan M. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü İle İlişkilerinin Belirlenmesi. 2003, Beden Eğitimi Ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi. 10-11 Ekim, Ankara.308
49. Kuru E. Beden Eğitimi ve Sporda Program Geliştirme. Ankara: 4. Aksam Sanat Okulu Matbaası, 2000.
50. Bucher, A.C. Foundations of Physical Education & Sport. London: The C.V. Mosby Company, (1983). 13, 423-425
51. Dauer V.P, Pangrazi R.P. Dynamic Physical Education For Elementary School Children. (1975). (5th Edition). Minnesota: Burgess Publishing Company, p.2.
52. Seaton D.C, Clayton L.A, Leibe H.C, Messersmith L. Education Handbook. New Jersey: (1965). Prentice- Hall. 6.
53. Karaküçük S. Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Faaliyet Alanları. Ankara: Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Yayınları, 1991.
54. Seçme T. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin İş Doyum Düzeylerinin Belirlenmesi (Afyonkarahisar Örneği). (Yüksek Lisans Tezi). Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi. Afyon (2008).
55. Demirhan G. Dünyada Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme. Çağdaş Eğitim Dergisi, 2003; 300, 13-22.
56. Büyükkaragöz S. Çivi C. Genel Öğretim Metotları Öğretimde Planlama Uygulama. Ankara: Beta Basım Yayın Dağıtım, 1999: Yayın No:936.

57. öndü A. Beden Eğitimi ve Sporda Özel Öğretim Yöntemleri. Ankara: Nobel Yayınları, 2004.
58. MEB Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dış alışmaları Rehberi. Ankara: Milli Eğitim Basımevi, 2000.
59. Özyiğit C. “Hareket”, I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu. İzmir: 19-21 Aralık 1991: s.77-82.
60. Sönmez V. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Anı Yayıncılık, 2002.
61. Yetim A, Göktaş Z. “Gençliğin Spora Yönlendirilmesinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmelerinin Rolü ve Önemi”, II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu. Çanakkale: 10-12 Mayıs 2000: s.72.
62. Çelikten M, Sanal M, Yeni Y. Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (2005). 19 (2), 207-237.
63. Milli Eğitim Bakanlığı (2006).Müfredat Geliştirme Süreci. <http://ttkb.meb.gov.tr/programlar/index/index.htm.s> 1502. Erişim tarihi: 15.08.2015
64. Pehlivan Z, Selçuk T. “Ders Dış  Spor Etkinliklerine Yönelik Öğretmen Görüşleri”. IV. Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Sempozyumu, Bursa: 10-11 Haziran 2005, As Kültür Merkezi s.82.
65. Pehlivan Z. “Ders Dış  Spor Faaliyetlerinde Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Yeri ve Önemi”. I. Eğitim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Spor Sempozyumu, 19- 21 Aralık 1991, İzmir, s.250.
66. Sunay H. “Spor Eğitimi Alt Yapısında Beden Eğitimi Öğretmeni ve Antrenörün Önemi”. Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi 1998: 3 (2) : 43-50.
67. Şimşek D, Gökdemir K. Ortaöğretimde Atletizm Yapan Sporcu Öğrencilerin Atletizm Branşına yönelme nedenleri ve beklentileri, Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2006: 4 (3) 83-90.
68. Güllü M, Güçlü M. “Orta Öğretim Öğrencileri İçin Beden Eğitimi Dersi Tutum Ölçeği Geliştirilmesi”.Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi, 2009: 3(2) : s. 138-151.
69. Hünük D. “Ankara İli Merkez İlçelerindeki İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Beden Eğitimi Dersine ilişkin Tutumlarının sınıf Düzeyi, Öğrenci

- Cinsiyeti, Öğretmen Cinsiyeti ve Spora Aktif Katılımları Açısından Karşılaştırılması” 2006, Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 88 sayfa, Ankara, (Prof. Dr. Gıyasettin Demirhan)
70. Kağıtçıbaşı Ç. Yeni İnsan ve İnsanlar. İstanbul: Evrim Yayınevi (10.Basım), 2005: s.463.
71. Başer E. Futbolda Psikoloji ve Başarı. Ankara: Yayınevi Yayıncılık, 2. Baskı, 1996: s.136.
72. Şişko M, Demirhan G. “İlköğretim Okulları ve Liselerde Öğrenim Gören Kız ve Erkek Öğrencilerin Beden Eğitimi ve Spor Dersine İlişkin Tutumları”. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 2002; Sayı 23, s.205-210.
73. İnceoğlu M. Tutum Algı İletişim. İstanbul: Beykent Üniversitesi Yayınevi, 2010.
74. Erkuş A. Psikometri Üzerine Yazılar. Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları, 2003: s.181.
75. Çetin M. “Ortaöğretim Öğrencilerinin Beden Eğitimi ve Spora İlişkin Tutumlarının Karşılaştırılması”. 2007, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans tezi, Ankara.
76. Demirci A. İlköğretimde Beden Eğitimi Uygulamaları. İstanbul: Değişim Yayınları, 2006: s.378.
77. Koca C, Demirhan G. An Examination Of High School Students’ Attitudes Toward Physical Education With Regard To Sex And Sport Participation. Percept Motor Skill, 2004: Vol. 98, s. 754-758.
78. Tural V. “İlköğretim Öğrenci Velilerinin Beden Eğitimi Dersine Karşı Tutumlarının Bazı Değişkenlere Göre İncelenmesi”, Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi Kongresi 25-27 Mayıs 2011, 100.Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayısı, s. 142-153.
79. Allport G. “Attitudes” In C. Murchison (Ed.) A Handbook of Psychology, Mass: Clark University Press, Worcester, 1935: s. 798–844.
80. Krech D, Crutchfield R. Sosyal Psikoloji, (nazariyeler ve problemler). (Çev: E. Güngör)İstanbul: Baha Matbaası, 1965: s.397.

81. Temizkan M.”Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma” Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 2008; 6(3) :461-486.
82. Tavşancıl E. Tutumların Ölçülmesi Ve Spss İle Veri Analizi, Nobel Yayınları. Teaching. European Journal Of Teacher Education, 2005: s.19.
83. Semerci N, Semerci Ç. “Türkiye’de Öğretmenlik Tutumları”. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2004; 14 (1).
84. Çiğdem G, Memiş A. “Sınıf Öğretmenliği Adaylarının Öğrenme Stilleri Ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi”. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 2011; 3 (40).
85. Üstüner M. “Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması”. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 2006;12 (1).
86. Çeliköz N, Çetin F. Anadolu Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Etkileyen Etmenler. Milli Eğitim Dergisi, 2004; (162), 160-167.
87. Aslim S.T. “İlköğretim Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Değerlendirilmesi”. Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi, 2013; Sayı: 32.
88. Kuzgun Y. Meslek Rehberliği Ve Danışmanlığına Giriş. Ankara: Nobel Yayınları, 2003.
89. Ünal S, Ada S. “Öğretmenlik Mesleğine Giriş”. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Teknik Eğitim Fakültesi Yayınları, 1999.
90. Taş S. Öğretmenlik Mesleğine Giriş. Ankara: Asil Yayınları, 2003.
91. Aytaç S, Bayram N. “İsabetli Tercih Yapma Ve Meslek Seçme Stratejileri”, Genç Beyin Dergisi, 2003; Sayı 15.
92. Öztaş Baria. Stresin Fizyolojisi ve Organizmada Oluşturduğu Etkiler, Kocaeli: İş Ortamının Yükseltilmesi Semineri,1988.
93. Telman C. Başarıya Giden Yolda Meslek Seçimi. İstanbul: Epsilon Yayıncılık, 2002.
94. Onur B. Gelişim Psikolojisi. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, 6. Baskı, 2004.
95. Yeşilyaprak B. Eğitimde Rehberlik Hizmetleri. Ankara: Nobel Yayınları, 2000.

96. Ültanır E. Psikolojik Danışma ve Rehberlik. Ankara: Pegem Yayıncılık, 2002.
97. Bacanlı F. Türk Ergenlerinin Kariyer Karar Verme Güçlükleri. Counseling and International Perspective: Global Demands and Local Needs. Bahçeşehir Üniversitesi, Nisan 2008;25-27, İstanbul.
98. Bal P.N. Ergenlik Döneminde Mesleki Karar Verme Olgunluğunun İncelenmesi ve Mesleki Karar Verme Eğitim Programının Etkililiğinin Araştırılması.1998, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, İstanbul.
99. Çakır M.A. Bir Kariyer Grup Rehberliği Programının Lise Öğrencilerinin Meslek Kararsızlık Düzeylerine Etkisi. 2003, Ankara Üniversitesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 144 Sayfa, Ankara, (Yrd. Doç. Dr. Metin Pişkin).
100. Doğan H. Bilgi Verici Danışmanlık Programının Üniversiteye Giriş Sınavı ve Üniversite Eğitimine İlişkin Yanlış İnançlara Etkisi. 2005, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Konya.
101. Gati, I. Saka, N. (2001). Career-Related Decision-Making Difficulties Of High-School Students Journal Of Counseling And Development, 2001; 7(9), 331-340.
102. Germeijs V, Verschueren K, Soenens B. Indecisiveness And High School Students' Career Decision-Making Process: Longitudinal Associations And The Mediational Role Of Anxiety. Journal of Counseling Psychology, 2006; 53(4), 397-410.
103. Johnson L.S. The Relevance Of School To Career: A Study In Student Awareness. Journal of Career Development, 2000; 26 (4), 263-276.
104. Julien H.E. Barriers To Adolescents' Information Seeking For Career Decision Making. Journal of the American Society for Information Science, 1999; 50, 38- 48.
105. Kleiman T, Gati I, Peterson G.W, Sampson J.P, Reardon R.C, Lenz J.G. Dysfunctional Thinking And Difficulties In Career Decision Making. Journal of Career Assessment, 2004; 12, 312-331.
106. Rojewsk J, Hill R. Influence Of Gender And Academic Risk Behavior On Career Decision Making And Occupational Choice In Early Adolescence. Journal of Education for Students Placed at Risk, 1998; 3, 265–288.

107. Yıldız S. Kişilik ve Meslek Seçimi Arasındaki İlişki ve Bir Uygulama.2001, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
108. Abiseva Ş. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Meslek Seçimini Etkileyen Bazı Etmenler. 1997, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa.
109. Canstantine M.G, Wallece B.C, Kindaichi M.M. Examining Contextual Factors In The Career Desicion Statud Of African American Adolescent. Journal Of Career Assestment, 2005; 13, 307-319.
110. Amir T, Gati, I, Kleiman T. Understanding and Interpreting Career Decisionmaking Difficulties. Journal of Career Assessmen, 2008; 16, 28-38.
111. Gati I. Using Career-Related Aspects To Elicit Preferences And. Characterize Occupations For A Better Person-Environment. Journal of Vocational Behavior, 1998; 52, 343-356.
112. Osipow S.H. Assessing Career Indecision. Journal of Vocational Behavior, 1999; 55, 147- 154.
113. Tinsley H.E.A. Career Decision Making And Career Indecision. Journal Of Vocational Behavior, 1992; 41, 209-211.
114. Tuzcuoğlu S. Benlik ve Mesleki Benlik Kavramlarının Öğrenim Yılları ile ilişkisi. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 2000; (12), 267-280.
115. Kumaş H, Fidan F. Akademisyen ve Tekstil İşçileri Karşılaştırılması Örneğinde Çalışan Kadınların Çalışma Olgusuna Bakışları. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi, 2005; 50, 507-532.
116. Korkut-Owen F, Kepir D. Üniversite Öğrencilerinin Bölüm Seçme Nedenleri, Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2012; 8(3), s.1-23.
117. Whiston S.C, Keller B.K. The Influences Of The Family Of Origin On Career Development: A Review And Analysis. The Counseling Psychologist. 2004; 32, 493-568.
118. Young R.A, Friesen J.D. The Intentions Of Parents In Influencing The Career Development Of Their Children. The Career Development Quarterly. 1992; 40, 198-207.

119. Adams R.A. The Role of Transplantation in the Experimental Investigation of Human Leukemia and Lymphoma. *Cancer Res.*1967; 27: 2479-2482.
120. Kepçeoğlu M. Psikolojik Danışma ve Rehberlik. İstanbul: Alkım Yayınevi, 11. Basım, 2004.
121. Kuzgun Y. Mesleki Rehberliğin Bireylerin Yetenek ve İlgiilerini Tanımalarına Etkisi. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi, 1982
122. Çetin Ş. Anadolu Öğretmen Lisesi ve Düz Lise Çıkışlı Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması. 2003, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Doktora Tezi, 233 sayfa, Ankara, (Prof. Dr. Leyla Küçükahmet).
123. Sayın S. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumları ve Mesleki Benlik Saygılarının İncelenmesi, *Eurasian Journal of Educational Research (EJER)* . Apr 2005, Issue 19, p272-281.
124. Karahan H. Ortaöğretim Kurumlarında Görev Yapan Coğrafya Öğretmenlerinin Diğer Öğretmenlerle Öğretmenlik Tutumları Açısından İncelenmesi. 2005, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
125. Övet O. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Etkili Olan Faktörlerin Belirlenmesi. 2006, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 108 sayfa , İstanbul, (Yrd.Doç.Dr.Deniz Börü).
126. Lubis S. Attitude Toward the Teaching Profession of Students of The Vocational and Technical Teacher Education College Padang Indonesia. 1988, Columbus: The Ohio State University.
127. Awanbor D. Self-concept and Nigerian Teacher-Trainees' Attitude Toward Teaching, *European Journal of Teacher Education*, 1996; Vol. 19, No. 1, pp. 7-11.
128. Shaukat H. Effectiveness Of Teacher Training İn Developing Professional Attitude Of Prospective Secondary School Teachers. 2004, Doctoral Dissertation. University Of Arid Agriculture, Rawalpindi, Pakistan.
129. Karasar N. Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yayınları, 2009.
130. Üstüner M, Demirtaş H, Cömert M. The Attitudes Of Prospective Teacher Towards The Profession Of Teaching (The Case Of İnönü University, Faculty Of Education). *Education And Science*. 2009; 34 (151) : 140-155.

131. Dağ E. “Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Etkili olan Faktörler Arasındaki İlişki”. 2010, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 99 sayfa, İzmir, (Yrd. Doç. Dr. Neşe Aslan).
132. Abbasoğlu E. “Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum ve Benlik Saygılarının İncelenmesi”. 2011, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 87 sayfa, Trabzon, (Yrd. Doç. Dr. Erman Öncü).
133. Yıldırım Y, Kırımoğlu H, Terzi A. “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenlerinin Mesleki Benlik Saygısı Düzeylerinin İncelenmesi. (Hatay İli Örneği)”, Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi. 2010; Sayı 12, s. 29- 35.
134. Şahin N. “Arifiye Anadolu Öğretmen Lisesi 3. Sınıf Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları”. 1992, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Ankara.
135. Çelenk S. Eğitim Yüksekokulu Öğrencilerinin Tutumları. 1988, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek lisans tezi, Konya.
136. Tanrıöğen A. Buca Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. PAÜ. Eğitim Dergisi. 1997; s.(3)55-58.
137. Oral B. Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Eğitim Araştırmaları.2004; 15:88-98.
138. Işık S, Yaman M, Soran H. Biyoloji ve Biyoloji Öğretmenliğine Karşı Tutumlarına Göre Biyoloji Öğretmen Adaylarının Tiplerinin Belirlenmesi. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2005; 29:110–116.
139. Şen B. Sınıf Öğretmenliği Adaylarının Öğretmenlik Tutumları İle Öğrenme ve Ders Çalışma Stratejileri Arasındaki İlişki 2006, Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
140. Çiçek-Sağlam A. Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi. 2008; 5(1), 59-69.

141. Temizkan M. Türkçe Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 2008; 6(3):461-486
142. Güneyli A, Aslan C. Evaluation Of Turkish Prospective Teachers' Attitudes Towards Teaching Profession (Near East University Case). Procedia Social And Behavioral Sciences. 2009; 1:313-319.
143. Çetinkaya Z. Türkçe Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının Belirlenmesi. İlköğretim Online. 2009; 8(2):298- 305.
144. Çapa Y, Çil N. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısında İncelenmesi, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2000; 18: 69-73.
145. Demirtaş H, Cömert M, Özer N. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları İle Özyeterlilik Algıları Arasındaki İlişki Proceedings Of International Conference On Educational Science, 1, 23-25 June. Famagusta North Cyprus.2008.
146. Başçiftçi F, Yanpınar O, Ergül M. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Selçuk Üniversitesi Örneği, International Educational Technology Conference "IETC". İstanbul: 25-27 Mayıs 2011.
147. Özben Ş. Tezsiz Yüksek Lisans Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının İncelenmesi, DEÜ Buca Eğitim Fakültesi Dergisi. 2005: 9(17),1-7.
148. Üstün E, Erkan S, Akman B. Türkiye'de Okul öncesi Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi Bilimler Dergisi. 2004; 10, 129-136.
149. Gürbüz H, Kışoğlu M. Tezsiz Yüksek Lisans Programına Devam Eden Fen-Edebiyat ve Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları (Atatürk Üniversitesi Örneği). Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi. 2007; 9(2), 71-83.

150. Erdem A.R, Anılan H. PAÜ Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları, PAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, 7 (özel sayı). 2000 ; 144-148.
151. Eş Ü. “Sınıf Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumlarının ve Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmede Nedenlerinin İncelenmesi”. 2010, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 166 sayfa , Niğde, (Yrd. Doç. Dr. Recep Özkan).
152. Sandıkçı M. Beden Eğitimi Öğretmen Adayları İle Diğer Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutum Ve Öz-Yeterlik Algıları. 2011, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 72 sayfa , Trabzon, (Yrd. Doç. Dr. Erman Öncü).
153. Kılıç F. “İlköğretim Okullarına Sınıf Öğretmeni Olarak Atanmakta Olan Adayların Öğretmenlik Meslek Bilgisi Düzeyleri ile Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları”. 1997, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir.
154. Çetinkaya R. “Türkçe Öğretmeni Adaylarının Yeterlik Algıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları”. 2007, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 68 sayfa , Konya, (Yrd. Doç. Dr. Kazım Karabörk).
155. Abbasoğlu E, Öncü E. Beden Eğitimi Öğretmen Adaylarının Benlik Saygıları ve Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD). 2013; 14(2): 407-425.
156. Saraç N.E. “İlköğretim ve Ortaöğretim Matematik Bölümü Öğretmen Adaylarının Çoklu Zeka Alanlarının Belirlenmesi ve Matematik ile Öğretmenlik Mesleğine Karşı Tutumlarının İncelenmesi”. 2007, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 198 sayfa , Balıkesir, (Yrd. Doç. Dr. Hülya Gür).
157. Gürkan T. İlkokul Öğretmenlerinin Öğretmenlik Tutumları ile Benlik Kavramları Arasındaki İlişki. Ankara: Sevinç Matbaası, 1993.

158. Tataroğlu B, Özgen K, Alkan H. Matematik Öğretmen Adaylarının Öğretmenliği Tercih Nedenleri ve Beklentileri. 2 nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications 27-29 April. 2011; 998-1006.
159. Dönmez C, Uslu S. Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi. 2013; 11(1), 42-63.
160. Buldur S, Bursal M. Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Meslek Tercih Nedenlerinin Etki Düzeyleri Ve Mesleki Geleceklerine Yönelik Beklentileri. Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi (EFMED). 2015; 9(1), 81-107.
161. Boz Y, Boz N. Kimya Ve Matematik Öğretmen Adaylarının Öğretmen Olma Nedenleri. Kastamonu Eğitim Dergisi. 2008; 16(1), 137-144.
162. Hacıömeroğlu G, Şahin-Taşkın Ç. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Sebepleri, I. Uluslararası Türkiye Eğitim Araştırmaları Kongresi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale, 01–03 Mayıs 2009.
163. Bursal M, Buldur S. Fen bilgisi öğretmen adayları için öğretmenlik tercih nedenlerini derecelendirme ve geleceğe yönelik beklentiler ölçekleri geliştirme çalışması. Turkish Journal of Teacher Education. 2013; 2(1), 47–64.
164. Çetin B. İlköğretim Öğretmen Adaylarının Profillerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. İlköğretim Online. 2012; 11(3), 596–610.
165. Gürbüz Türk O, Genç S.Z. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Görüşleri. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi. 2004; 5(7), 47- 62.
166. Karadağ R. Türkçe Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları Ve Öğretmenlik Mesleğini Tercih Nedenleri. NWSA: Humanities. 2012 ; 7(2), 44-66.
167. Kılcan B, Keçe M, Çepni O, Kılınç A.Ç. Prospective Teachers' Reasons For Choosing Teaching As A Profession. Kastamonu Eğitim Dergisi. 2014; 1(22); 69-80.

168. Kocabaş A. Buca Eğitim Fakültesi Örnekleminde Sınıf Öğretmeni Adaylarının Profili. II. Ulusal Öğretmen Yetiştirme Sempozyumu. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi. 2000.
169. Saban A. A Turkish Profile Of Prospective Elementary School Teachers And Their Views Of Teaching. *Teaching And Teacher Education*. 2003; 19(8), 829-846.
170. Şara P, Kocabaş A. Sınıf Öğretmeni Adaylarının Sınıf Öğretmenliğini Tercih Nedenleri ve Aldıkları Eğitimle İlgili Görüşleri. *Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counseling*. 2012 ; 1(2), 8-17.
171. Özbek R. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğini Tercih Etmelerinde Kişisel, Ekonomik ve Sosyal Faktörlerin Etkililik Derecesine İlişkin Algıları. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2007; 17(1), 145-159.
172. Ekinci N. Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleği ve Alan Seçiminde Etkili Olan Motivasyonel Etkenler, *İlköğretim Online*. 2017 ; 16(2), 394-405.
173. Özsoy G, Özsoy S, Özkara Y, Memiş A.D. Factors Affecting Pre- Service Teachers' Choice Of Teaching As A Profession. *Elementary Education Online*. 2010; 9(3), 910-921.
174. OECD. Teachers Matter: Attracting, Developing And Retaining Effective Teachers. 2005. OECD Publishing, Paris. <https://www.oecd.org/edu/school/34990905.pdf>. Erişim tarihi: 28.04.2016.
175. Papanastasiou C, Papanastasiou E. What Influences Students To Choose The Elementary Education Major: The Case Of Cyprus. *Mediterranean Journal of Educational Studies*. 1998; 3, 35–45.
176. Chuan C.L. Pre-Service Teachers' motivation For Choosing Teaching As A Career. *Jurnal Penyelidikan IPG KBL*. 2013; 11, 1-18.
177. Manuel J, Hughes J. It Has Always Been My Dream: Exploring Pre-Service Teachers' Motivations For Choosing To Teach. *Teacher Development*. 2006; 10(01): 5-24.

EKLER

Kişisel Bilgiler

Yaşınız:..... Cinsiyetiniz :..... Sınıf:.....

Genel Not ortalamanız:..... Mezun olunan lise türü:.....

Gelir düzeyiniz: İyi (), Orta (), Kötü ()

EK 1-ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE YÖNELİK TUTUM ÖLÇEĞİ

	Tutum İfadeleri	Hiç katılmıyorum	Kısmen katılmıyorum	Orta düzeyde katılmıyorum	Çoğunlukla katılmıyorum	Tamamen katılmıyorum
1	Öğretmen olma düşüncesi bile bana cazip geliyor.	1	2	3	4	5
2	Öğretmenlik mesleği bana sıkıcı geliyor.	1	2	3	4	5
3	Öğretmen olmayı kendime yakıştıyorum.	1	2	3	4	5
4	Tekrar bir meslek tercihinde bulunmam söz konusu olsa yine öğretmenliği seçerdim.	1	2	3	4	5
5	Öğretmenliğin bana göre bir meslek olmadığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
6	Öğretmenliğin yaşam tarzıma uygun olmadığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
7	Öğretmenliğin kişiliğime uygun olmadığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
8	Öğretmenlik mesleğini seçtiğime pişman oluyorum.	1	2	3	4	5
9	Öğretmenlikte başarılı olacağıma inanıyorum.	1	2	3	4	5
10	Öğretmenlik mesleğiyle ilgili olan bu bölümü seçmiş olmaktan hoşnuttum.	1	2	3	4	5
11	Öğretmenlik mesleğinde karşılaşacağım zorlukları aşabileceğime inanıyorum.	1	2	3	4	5
12	Zor şartlar altında dahi öğretmenlik yapmak isterim.	1	2	3	4	5
13	Öğretmenlik mesleğinin gereklilikleri konusunda kendime güveniyorum.	1	2	3	4	5
14	Öğretmenliğe ilişkin özel bir yeteneğim olduğu kanısındayım.	1	2	3	4	5
15	Öğretmenliğin bana uygun bir meslek olmadığını düşünüyorum.	1	2	3	4	5
16	Öğretmenliğin bir şeyler üretip yaratmam için bana fırsatlar vereceğini düşünüyorum.	1	2	3	4	5
17	Öğretmenliği profesyonel bir biçimde yürütebileceğime inanıyorum.	1	2	3	4	5
18	İnsanlara bilmedikleri bir şeyleri öğretecek olma düşüncesi beni mutlu ediyor.	1	2	3	4	5
19	Öğretmenlik yapan insanlara sempati duyarım.	1	2	3	4	5
20	Öğretmen olacağımı düşünmek beni korkutuyor.	1	2	3	4	5
21	Bir meslek tercih etme durumunda olanlara öğretmenliği tavsiye etmem.	1	2	3	4	5
22	Öğretmen olduğumda yapabileceğim çok şey olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
23	Öğretmenliğin çalışma koşulları bana çekici geliyor.	1	2	3	4	5
24	Öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde başarılı olmayı önemserim.	1	2	3	4	5
25	Öğretmenlik yapan kişilerle sohbet etmekten hoşlanırım	1	2	3	4	5
26	Eğitim, öğrenme, öğretme ve öğretmenlik konularında tartışır, konuşurum.	1	2	3	4	5
27	Bilgili ve yeterli bir öğretmen olacağımı düşünüyorum.	1	2	3	4	5
28	Öğretmenliğin toplumda bana saygınlık kazandıracağına inanıyorum.	1	2	3	4	5
29	Halen okumakta olduğum öğretmenlik programını isteyerek seçtim.	1	2	3	4	5
30	Öğretmenlik mesleğinin bana sıkıntılar yaşatmasından endişe duyuyorum.	1	2	3	4	5
31	Öğretmenlik yaparak vereceğim eğitim aracılığıyla insanların yaşamına yön vermeyi gurur verici buluyorum.	1	2	3	4	5
32	Eğitim, öğrenme, öğretme, öğretmenlik konularında konuşmaktan hoşlanmam.	1	2	3	4	5
33	Öğretmen olduğumda çevre tarafından bana yeterli değerin verileceğine inanıyorum.	1	2	3	4	5
34	Öğretmenlik mesleğinin devamlılığı bana güven veriyor.					

EK 2: ÖĞRETMENLİK MESLEĞİ TERCİH NEDENLERİ ÖLÇEĞİ

	Aşağıda Öğretmenlik Mesleğini tercih etmekle ilgili bazı ifadeler bulunmaktadır. Lütfen her bir ifadeyi dikkatlice okuyunuz. Bu ifadelerin sizin için ne derece uygun olduğunu “Tamamen uygundan “Hiç uygun değil” e uzanan ölçek üzerinde işaretleyiniz.	Tamamen uygun	Oldukça uygun	Biraz uygun	Çok az uygun	Hiç uygun değil
	Öğretmenliği ;					
1	İdealimdeki meslek olduğu için seçtim					
2	Çevrenin etkisiyle seçtim.					
3	Üniversite sınavında başka bölümlere puanım yetmediği için seçtim.					
4	Ekonomik olarak doyurucu bulduğum için seçtim.					
5	Herkes tarafından takdir edilen bir meslek olduğu için seçtim.					
6	Yapabileceğim en uygun meslek olduğu için seçtim.					
7	Okul hayatımdaki öğretmenlerimden etkilendiğim için seçtim.					
8	Yeniden ÖSS’ ye girsem seçmezdim					
9	Bana mutluluk vereceğine inandığım için seçtim.					
10	Ailem istediği için seçtim					
11	İş güvencesi olduğu için seçtim					
12	Sadece yüksek öğretim yapmak için seçtim.					
13	Çalışma saatleri esnek olduğu için seçtim.					
14	Kendimi geliştirebileceğim bir meslek olduğu için seçtim					
15	Yakın çevremden birisi öğretmen olduğu için seçtim.					
16	Bir meslek sahibi olmak istediğim için seçtim.					
17	Bilinçli olarak seçtim.					
18	Toplumsal ilerlemeye ve kalkınmaya katkıda bulunmak için seçtim.					
19	Mezun olunca işimin hemen hazır olmasından dolayı seçtim.					
20	Herkes tarafından yapılabilecek bir meslek olmadığına inandığım için seçtim					
21	Ailemden birisi öğretmen olduğundan dolayı seçtim.					
22	Kişisel amaçlarımı gerçekleştirebileceğim bir meslek olduğu için seçtim.					
23	Sosyal güvencesi olduğu için seçtim.					
24	Tesadüfen seçtim.					
25	Eğitime katkıda bulunabileceğimi düşündüğüm için seçtim.					
26	Boşta kalmamak için seçtim.					
27	Kutsal bir meslek olduğuna inandığım için seçtim.					
28	Bu mesleğin gerektirdiği yeteneklere sahip olduğumu düşündüğüm için seçtim.					
29	Sosyal yönü güçlü bir meslek olduğu için seçtim.					
30	Çocukları çok sevdiğim için seçtim.					
31	Eğitim sistemimizin öğretmene ihtiyacı olduğunu düşündüğüm için seçtim.					

ÖZGEÇMİŞ

1983 yılında Gaziantep ilinde doğdu. İlköğretimi Şükriye Göğüş İlkokulunda Bitirdikten sonra Ortaöğretimi Gaziantep Ömer Özmimar İmam Hatip Lisesinde tamamladı. 2004 yılında Gaziantep Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulu, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünü kazandı. 2008 yılında bu okuldan mezun olduktan sonra aynı yıl Şırnak'ın İdil İlçesine Beden Eğitimi Öğretmeni olarak atandı. Daha sonra 2010-2013 yılları arasında Şırnak İdil Gençlik Hizmetleri ve Spor İlçe Müdürlüğüne Vekaleten baktı. Bu süreçte Şırnak ve İlçelerinde yöneticilik görevlerinde bulundu. Güneydoğuda görev yaptığı süreç içerisinde birçok başarı ve üstün Başarı Belgeleri ile ödüllendirildi. 2014 yılında Gaziantep Şahinbey Binbaşı Dünder Taşer Sağlık Meslek Lisesinde Öğretmenlik yaptıktan sonra 2015 yılı yönetici atama ve görevde yükselme sınavlarını kazanıp müdür yardımcılığı görevlerinde bulunduktan sonra 2017 yılında yönetici atama kararnamesi ile Gaziantep Şehitkamil Orhan Sevinç Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde Müdür Başyardımcısı olarak görev yaptı. 2018 yılında ise Gaziantep Valiliği tarafından Çalışkanlık nişanesi olarak maaşla ödül kazandı. Halen Gaziantep Şehitkamil Orhan Sevinç Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde Müdür Başyardımcısı olarak görev yapmaktadır.

Atletizm Uzmanlık, Hentbol Yardımcı Uzmanlık, Badminton 1.Kademe antrenörlük, Bocce 1.Kademe antrenörlük, Görme Engelliler Futsal Antrenörlük Belgelerine sahiptir. Evli ve bir kız çocuk babasıdır.